

Η ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΑΡΙΘΜ. 11.— 'Ιούλιος 1842. — ΤΟΜ. Α'.

ΚΑΛΑΙ ΤΕΧΝΑΙ.

ΓΛΥΠΤΙΚΗ Ἄρ. Φρ. β'.

Τὰ σχήματα κατεσκευάζοντο ἢ ὀλόκληρα, ὡς τε νὰ γίνωνται πανταχόθεν περιφανῆ, ἢ ἐσκαλίζοντο ἐπὶ τινος ἐπιπέδου ἐπιφανείας, μᾶλλον ἢ ἥττον αὐτῆς ἐξέχοντα. Τὰ πρῶτα ἐκαλοῦντο Ἄγαλματα, τὰ δεύτερα, Πρόστυπα, Ἐκτυπα, Ἀνάγλυφα κτλ. Τὰ δὲ γλυφόμενα ἐντὸς τῆς ἐπιφανείας, ἐκαλοῦντο Διάγλυφα.

Τὰ ἀγάλματα διηροῦντο εἰς διαφόρους κλάσεις, καὶ εἶχον διύφορα ὀνόματα, κατὰ τὸ μέγεθος, τὴν ἐνδυμασίαν καὶ τὴν θέσιν. Τὰ μεγαλήτερα ἐκαλοῦντο κολοσσοί, καὶ ὑπερεῖχον πάντοτε τὸ ἀνθρώπινον μῆκος· μετὰ ταῦτα δ' ἦσαν τὰ ἀγάλματα τῶν θεῶν καὶ ἡρώων, ἦτοι μεταξὺ τῶν ἕξ καὶ ὀκτῶ ποδῶν· εἶτα τὰ λεγόμενα εἰκονικὰ ἢ ἰσομέτρητα, ὅσα δηλαδὴ ὠμοίαζον τοὺς ἀνθρώπους, καὶ τελευταῖον τὰ μικρότερα τούτων Ρωμαῖστ. καλούμενα Sigilla· Κατὰ δὲ τὴν ἐνδυμασίαν, οἱ Ῥωμαῖοι ἐκάλουν τὰ Ἑλληνικῶς ἐνδεδυμένα palliatæ τὰ δὲ Ρωμαϊκῶς, togatæ, τὰ στρατιωτικῶς, paludatæ, chlamydatæ κτλ. τὰ δὲ κεκαλυμμένα velatæ Ὡς πρὸς τὴν θέσιν δὲ ὑπῆρχε μεγαλητέρα ποικιλία, διότι τὰ σχήματα ἢ ἴσταντο, ἢ ἐκάθηντο, ἢ ἐκλινον πρὸς τὸ ἐν ἢ τὸ ἄλλο μέρος, ἢ ἐκείντο κατ' ἄλλας θέσεις· Ὑπῆρχε δ' ἀκόμη διαφορὰ μεταξὺ τῶν ἀπλῶν ἀγαλμάτων, καὶ τῶν συνθέ-

των, ἤτοι τῶν ἐκ πολλῶν σχημάτων συγκειμένων. Τὰ μέρη ἔνθα συνεπλέκοντο τὸ ἐν μετὰ τοῦ ἄλλου ἐκαλοῦντο *συμπελάγματα*.

Αἱ λεγόμεναι *προτομαὶ* ἐγίνοντο συχνότατα παρὰ τῶν ἀρχαίων τεχνιτῶν, ὡς καὶ τὰ ἀγάλματα, ἀλλὰ διέφερον κατὰ τὴν κατασκευὴν, διότι αἱ μὲν αὐτῶν παρίστανον μόνον τὴν κεφαλὴν, ἄλλαι δ' ἐμπεριείχον καὶ τοὺς ὤμους, καὶ ἄλλαι καὶ τὸ στήθος μέχρι τοῦ ὀμφαλοῦ. Ἐκείντο δὲ εἰς τιμὴν τῶν Θεῶν, τῶν ἡρώων, τῶν φιλοσόφων, καὶ ἄλλων τοιούτων ὑποκειμένων, εἰς δημοσίους τόπους, ὡς τὰ Θέατρα, τὰ προτανεῖα, τὰ γυμνάσια, τὰς στοάς, τὰς βιβλιοθήκας, καὶ τὰ τοιαῦτα. Μετεχειρίζοντο δὲ τὰς προτομὰς κυρίως μετὰ τὸν θάνατον τινός. Οὕτως εἰς τὴν Ῥώμην οἱ Πατρίκιοι ἐσυνείθιζον νὰ θέτωσιν εἰς τοὺς θαλάμους των τὰς προτομὰς τῶν προγόνων των. Καθὼς δὲ καὶ τὰ ἀγάλματα, καὶ αἱ προτομαὶ ἦσαν διαφόρου μεγέθους· ἐπὶ δὲ τῆς βάσεως αὐτῶν ἐχαράσσοντο ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὁ χαρακτήρ ἢ αἱ ἀνδραγαθίαι τῶν παρισταμένων ὑποκειμένων.—Τὰς προτομὰς οἱ Ῥωμαῖοι ἐκάλουν *imagines* καὶ ἐνίοτε *thoraces* (Θώρακες).

Ὑπῆρχεν ἰδιαιτέρον εἶδος ἀγάλματος ἢ προτομῆς, καλούμενον Ἐρμῆς. Συνέκειτο δὲ ἐκ κεφαλῆς μόνον ἢ ἐκ κεφαλῆς καὶ στήθους μέχρι τῆς κοιλίας, καὶ ἐπεστηρίζετο ἐπὶ τετραγώνου ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον στήλης. Ἐκλήθη δὲ οὕτω ἐκ τοῦ Θεοῦ Ἐρμῆος, ὅς τις παρίστανετο διὰ τοῦ τοιούτου ἀγάλματος, ἂν καὶ οὐχὶ πάντοτε, εἴτε, πιθανώτερον, ἐκ τῆς λέξεως Ἐρμᾶ, ἢ περ σημαίνει τὴν τετραγώνον στήλην, ἐφ' ἧς ἐπεστηρίζετο ἡ εἰκὼν. Ὁ Ζουίδας ἐξηγεῖ τὴν φράσιν Ἐρμᾶϊος λίθος, διὰ τῆς λέξεως τετραγώνος. Τὴν παράστασιν δὲ ταύτην ἔλαβον οἱ Ἀθηναῖοι παρὰ τῶν Πελασγῶν, οἵτινες κατ' ἀρχὰς παρίστανον δι' αὐτῆς ἀπλήν κεφαλὴν ἄνευ γενείων. Ἐκείντο δὲ τὰ ἀγάλματα ταῦτα εἰς τὰς ὁδοὺς, τοὺς κήπους, καὶ παρὰ τοῖς Ἑλλησι, καὶ πρὸ τῶν νεῶν καὶ τῶν οἰκῶν. Αἱ αὐτῶν δὲ παρίσταντο καὶ οἱ ἄνθρωποι

γενικῶς ὅμως ἐγίνοντο διὰ τοὺς Θεοὺς τῶν κήπων καὶ τῶν ἀγρῶν. Οἱ δὲ Ῥωμαῖοι τὰ μετεχειρίζοντο διὰ νὰ σημειώσωσι τὰ ὅρια τῆς γῆς, διὸ καὶ ἐκαλοῦντο *termini*. Ἐνίοτε δ' ἐχαράσσοντο ἐπ' αὐτῶν ἐπιγραφαί, αἱ πλειότεραι ὅμως ἐκ τῶν διασωθεῖσων δὲν εἶναι γνήσιαι ἄλλοτε δὲ παρίσταντο καὶ αἱ ἰδιότητες τῶν εἰς οὐδ' ἀναφέροντο Θεῶν. Σπανίως δ' εἶχον καὶ ἐνδυμασίαν. Ἡ κεφαλὴ δὲ καὶ ἡ βάσις αὐτῶν δὲν ἦσαν ἐκ τῆς αὐτῆς ὕλης.—Πολλάκις συνηνόνοτο καὶ δύο κεφαλαὶ ἐπὶ τῆς αὐτῆς στήλης, ἐξ οὗ ἐδίδετο σύνθετον ὄνομα εἰς τὴν προτομὴν, ὡς Ἐρμᾶς Ἡνι, ἤτοι Ἐρμῆς καὶ Ἀθηνᾶ ὁμοῦ· Ἐρμῆρα κληῖς, ἤτοι Ἐρμῆς καὶ Ἡρακλῆς Ἐρμῆρα πᾶν, Ἐρμῆς καὶ Πᾶν. Τὸ σύνθετον ὄνομα ἐδίδετο ἀκόμη καὶ ὅτε ἡ φέρουσα κοινῶς τὴν κεφαλὴν τοῦ Ἐρμῆος βάσις εἶχεν ἀπλῶς τὴν κεφαλὴν ἄλλου τινὸς Θεοῦ.

Οἱ παλαιοὶ τεχνῖται κατεσκεύαζον ἄπειρον πλῆθος ἀναγλύφων. Ταῦτα δὲ γενικῶς ἐπέιχον τὸν μεταξὺ γλυπτικῆς καὶ ζωγραφικῆς τόπον, διότι παρίστανοντο, ὡς προεῖρηται, ἐπὶ ἐπιφανείας, καὶ κατεσκεύαζοντο διὰ τοῦ γλυφείου. Συνήθως ἔ' ἐγίνοντο ἐκ μαρμάρου καὶ χαλκοῦ.—Τὰ διὰ τῶν ἀναγλύφων παριστανόμενα ἀντικείμενα ἐλαμβάνοντο ἐκ τῆς μυθολογίας, τῆς ἱστορίας, καὶ ἄλλων τινῶν πηγῶν, κατὰ τὴν φαντασίαν τοῦ τεχνίτου Ἐγλύφοντο δὲ ἄλλοτε μὲν ἐπὶ ἰδιαιτέρων πινάκων, καὶ ἄλλοτε ἐπὶ ἀσπίδων, περικεφαλαίων, τριπόδων, βωμῶν, ποτηρίων, ἐργαλείων, στάμνων, τάφων, λύχνων, καὶ γενικῶς ἐπὶ μεγάλων οἰκοδομημάτων, καὶ μάλιστα εἰς τὸ ἔμπροσθεν αὐτῶν μέρος.

Παρεκτός τῶν ἀναγλύφων ἦτον εἰς μεγάλην χρῆσιν ἀκόμη παρὰ τοῖς ἀρχαίοις τεχνῖταις καὶ τὸ μετὰ ταῦτα κληθὲν Μουσεῖον (*mosaïque*) ἐκ τοῦ μούσα, διὰ τὴν ἰδιαιτέραν αὐτοῦ χάριν καὶ κρυφότητα. Συνέκειτο δὲ ἐκ πολλῶν καὶ διαφορετικῶν κατὰ τὸ χρῶμα τμημάτων μαρμάρου, ὑέλου, ἀργίλλου κτλ. ἢ ἐκ πολυτίμων λίθων καὶ μαργαριτῶν ἅτινα τεχνικῶς ἀπετέλουν διάφορα σχήματα καὶ δι' αὐτῶν ἐκοσμοῦντο τὰ ἑδάφη καὶ οἱ τοῖχοι. Κα-

τὰ τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον ἐγίνοντο καὶ ἰδιαιτέροι πίνακες πρὸς καλλωπισμὸν.—Τὰ τμήματα δὲ ταῦτα ἦσαν τοσοῦτον μικρά, ὥστε πολλὰκις ἑκατὸν πεντήκοντα εὐρίσκοντο ἐντὸς ἐνὸς τετραγωνικοῦ δακτύλου. Ἡ τέχνη αὕτη ἦτο κοινωτάτη ἐπὶ τοῦ Κλαυδίου. Εἰς δὲ τὸ παρὰ τοῦ Ἀρχιμήδους κατασκευασθὲν περιφημον πλοῖον δια τὸν βασιλέα Ἰέρωνα παριστάνετο διὰ μουσείων (ἐν ἀβακίσκοις) ὄλος ὁ μῦθος τῆς Ἰλιάδος. Ἐκαλεῖτο δὲ τοῦτο διὰ Μουσείου ζωγραφία, καθὼς ἀκόμη καὶ ψηφολογία, καὶ ψήφωσις, καὶ ψηφοδέτημα ἐκ τοῦ ψῆφος (λιθάριον), ἐξ οὗ καὶ ἡ συνήθεια ἐπὶ τῆς ὁμοίας χρήσεως ἔκαμε τὸ ψηφίδιον.

Εἰς πολλά τῶν ἔργων τῶν ἀρχαίων ἀγαλματοποιῶν εὐρίσκονται ἐπιγραφαί, ἢ παριστάνουσαι τὸ ὄνομα τοῦ τεχνίτου, ἢ ἐξηγοῦσαι αὐτὸ τὸ πρᾶγμα. Εἰς τὸ ἀγαλμα τοῦ Φαρνεσίου Ἡρακλέους π. χ. εὐρίσκεται ἡ ἐπιγραφή ΓΑΥΚΩΝ ΑΘΗΝΑΙΟΣ ΕΠΟΙΕΙ. εἰς δὲ τὴν τοῦ Βοργέσου ἀθλητοῦ (*), ἢ ΑΓΑΣΙΑΣ ΔΟΣΙΘΕΟΥ ἘΦΕΣΙΟΣ ΕΠΟΙΕΙ. Αἱ ἐπιγραφαὶ αὗται ὁμῶς δὲν εἶναι πάντοτε γνήσiai, διότι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἶναι μεταγενέστεραι, ὡς εἰκάζεται καὶ διὰ τὴν πρῶτην ἐκ τῶν ἀνωτέρων μνημονευθειῶν.

Μετὰ τὴν συντομωτάτην ταύτην περὶ τῆς Γλυπτικῆς ἐν γένει ἐκθεσιν, πρέπει ν' ἀναφέρωμεν ἤδη ὀλίγα τινα καὶ περὶ τῆς προόδου αὐτῆς καὶ τῶν διασωζομένων λειψάνων τῆς.

Μ' ὄλον ὅτι ὡς προσημειώσαμεν (Σελ. 311) οὐδεμίαν ἀκριβῆ γνῶσιν ἔχομεν περὶ τῆς ἀρχῆς τῆς τέχνης ταύτης, εἶναι μ' ὄλον τοῦτο βέβαιον ὅτι οἱ Αἰγύπτιοι ἐγνώριζον αὐτὴν ἐκ παλαιωτάτων χρόνων, καὶ διὰ τοῦτο τινὲς τῶν συγγραφέων ἀποδίδουσι τὴν ἐφευρεσίν τῆς εἰς αὐτοὺς. Οἱ Αἰγύπτιοι ὁμῶς ἐπετύγγανον μόνον ὡς πρὸς τὸ μηχανικὸν μέρος τῆς γλυπτικῆς. Οἱ ἰδιαιτέροι ἐξ ἐναντίας αὐτῶν τρόποι, ὁ μελαγχολικὸς χαρακτήρ των, καὶ πρὸ πάντων ἡ φύσις τῆς θρησκείας των καὶ ἡ εἰς τὰ πάτρια προσήλωσις των δὲν συντέινον εἰς δόλου εἰς πρόοδον καὶ τὴν τελειοποίησιν τῆς τέ-

[*] Ορα Φιλολογ. Ἀριθμ. IB.

χνης. Εἰς τὰ ἔργα των ὑπάρχει μοιστονία καὶ ἰσχνότης, καὶ ἑλλείπει ὄλω, διόλου ἢ φυτικῆ ποικιλία καὶ χάρις.

Κατὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν εἰς τὴν Αἴγυπτον ζωολατρείαν, ἀγάλματα ζῶων μόνον ἐγίνοντο συχνότερον καὶ μετὰ πλειοτέρας ἐπιτυχίας, ἐν οἷς τὸ τοῦ Μέμνονος ἦτο τὸ περιφημότερον.— Διὰ τὰ κολοσσαῖκά σχήματα μετεχειρίζοντο ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὸν γρανάτην, διὰ τὰ μικρότερα τὸν βαζάλτην ἢ βασανίτην λεγόμενον λίθον. Μετεχειρίζοντο δὲ καὶ ἄλλα μαλακώτερα ἢ σκληρότερα εἶδη λίθων. Ξύλινα ἀγάλματα ἀνεκαλύφθησαν πρὸς τῶν νεωτέρων περιηγητῶν. Τὰ μέταλλα δὲ φαίνεται ὅτι δὲν ἦσαν τοσοῦτον ἐν χρήσει παρ' αὐτοῖς, καὶ μόλις εὐρέθησαν μικρότατα σχήματα ἐκ μίγματος ὁμοίου τοῦ παρὰ τοῖς νεωτέροις ὀρειγάλκου. Εἰς τοὺς τάφους δ' εὐρίσκονται ἀμύπολλα μικρὰ εἰδῶλια ἐκ πορκελάνης (φαρφοῦροι) καὶ ἐψημένου πηλοῦ.

Εἰς τὴν παρὰ τοῖς Αἰγυπτίοις ἱστορίαν τῆς Γλυπτικῆς, ὑφέλομεν νὰ κάμωμεν διάκρισιν μεταξὺ τοῦ παλαιοῦ καὶ τοῦ νεωτέρου ἔθους. Τὸ πρῶτον φαίνεται εἰς τὰ ἀρχαιότατα μνημεῖα, τὰ πρὸ τῆς καταστάσεως τῆς Αἰγύπτου ὑπὸ τοῦ Καμβύσου, 525 πρ. Χριστ. Τὸ δὲ νεώτερον ἀνήκει εἰς μεταγενέστεραν ἐποχὴν, ὅτε δηλαδὴ οἱ Πέρσαι καὶ Ἕλληες ἐκυρίεον τὴν Αἴγυπτον. Διὸ καὶ ὑπῆρχε διαφορὰ εἰς τὰ ἔργα αὐτῶν, ἅτινα καὶ διηροῦντο εἰς ἀρχαιο—Αἰγύπτια, εἰς Περσικο—Αἰγύπτια, εἰς Ἑλληνικο—Αἰγύπτια, καὶ Ῥωμαῖκο—Αἰγύπτια. Ἡ μοιστονία καὶ ἰσχνότης εἶναι μνηγαλτέρας εἰς τὸ ἀρχαῖον ἔθος. Εὐρέθησαν δὲ εἰς τὴν Ἰταλίαν καὶ ἄλλα τῆς Γλυπτικῆς ἔργα, κατὰ τὸν Αἰγύπτιον τρόπον, ἅτινα ὁμῶς δὲν εἶναι τρόφιτι Αἰγύπτια, ἀλλ' ἔργα ὑπὸ μεταγενέστερων Ἑλλήνων εἰς τὴν Ῥώμην, καὶ μάλιστα ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Ἀδριανοῦ.

Ἡ πρὸ τοῦ Καμβύσου ἐποχὴ θεωρεῖται παρὰ τινῶν ὡς ἡ μόνη ἐποχὴ τῆς πραγματικῆς Γλυπτικῆς τῶν Αἰγυπτίων. Καὶ τῆς ἐποχῆς ταύτης ὁρίζονται ἀμύπολλα λειψάνα, τὰ μὲν διατρουμένα εἰς τὴν πρῶτην αὐτῶν ἴσιν, τὰ δὲ, εἰς Ἑρωπαῖκά μουσεῖα. Τὰ λειψάνα δὲ ταῦτα δύναται νὰ διαιερωθῶν εἰς τρεῖς τάξεις, ἤτοι α. εἰς Κολοσσαῖκά σχήματα, β. εἰς ἰσομεγέθη τοῦ ἀνθρώπου σχήματα, καὶ γ. εἰς ἱερογλυφικά καὶ ἱστορικά ἀγάλματα. Τὰ Κολοσσαῖκά λειψάνα εἶναι ἀπειρα καὶ τὰ μὲν ἐξ αὐτῶν εἶναι σχήματα ἐνθρώπων, ἄλλα δὲ ζῶων, καὶ πρὸ πάντων Σ φ ι γ γ ὶ ν. Τὰ ὕψη αὐτῶν ἐκτείνονται ἀπὸ εἰκοσι

μέχρις εβδομήκοντα ποδῶν. Εἰς τὰς περιφίμους Θήβας εὐρίσκονται διάφορα κολοσσαϊκά ἀγάλματα. Εἰς τὴν πεδιάδα τοῦ Μιδωνάτ-Αΐβου ὑπάρχουσι δεκαεπτὰ κολοσσοί, ἐξ ὧν δύο, σωζόμενοι ὄρθοι, καλοῦνται κοινῶς Σάμι και Δάμι, καὶ ὁ εἷς, ἐκ τῶν ἐπ' αὐτῷ ἐπιγραφῶν, φαίνεται ὅτι εἶναι τὸ περιφίμον ἀγαλμα τοῦ Μέμνονος. Εἰς τὸ αὐτὸ μέρος ὑπαρχει καὶ συστοιχία ἑως διακοσίων κολοσσαϊκῶν Σφιγγῶν. Τὸ ἀπὸ τοῦ Καρνάκ μέχρι τοῦ Λουξὸρ, 1026 ὄρνυϊων διάστημα, εἶναι πλήρες τοιούτων Σφιγγῶν. Εἰς τὰ ἐρείπια τοῦ Μεμνονείου διαμένει τεθλασμένον ἀγαλμά τι μετὰ ἱερογλυφικῶν ἐπιγραφῶν, ἐξ ὧν συμπεραίνεται ὅτι εἶναι ἀγαλμα τοῦ Ὀσμειδίου ἢ Σεσώστριος. Ἐκ τῶν σχημάτων ἄλλα ἔχουσι τὸ μέγεθος τοῦ ἀνθρώπου διασώζονται πάμπολλα εἰς διαφόρους χώρας, καὶ οὐ μικρὸς αὐτῶν ἀριθμὸς εἰς τὰ κοιμητήρια ἢ τὰς κατακόμβας τῶν βασιλείων. Καὶ ἀπειροὶ δὲ ἀναγλυφαὶ εὐρίσκονται εἰς διάφορα μέρη, καὶ μάλιστα εἰς τοὺς τοίχους τῶν ναῶν, ἐκ τῶν ὁποίων ὁμως ἔλλειπει ἡ ἀπαιτουμένη συμμετρία.

Μεταξὺ τῶν ἄλλων ἀρχαίων ἔθνῶν τῶν νοτιῶν καὶ ἀνατολικῶν χωρῶν, ἡ Γλυπτικὴ δὲν ἔλαβε τοσαύτην πρόοδον, καὶ μᾶλλον ἐκ τῆς ἱστορίας ἢ ἐκ τῶν διασωζομένων μνημείων τῶν γνωρίζομεν ὅτι μετεχειρίζοντο τὴν τέχνην ταύτην. Ἡ Γλυπτικὴ ἐτιμᾶτο βέβαια παρὰ τῶν Ἑβραίων, ἀλλὰ τὴν μετεχειρίζοντο μόνον ὡς καλλιωπισμὸν καὶ συνεργὸν εἰς τὴν ἀρχιτεκτονικὴν. Τοῦτο δὲ φαίνεται πρὸ πάντων εἰς τὸν ναὸν τοῦ Σολομῶντος, ἐνθα μ' ὅλον τοῦτο κατ' ἐξοχὴν ἦσαν Φοινικεὶς τεχνῆται. — Τὸ ἐμπόριον καὶ τὰ πλοῖα τῶν Φοινίκων συνῆτεινον μεγάλως εἰς τὰς τέχνας, ἀλλὰ δὲν διασώζε-ται οὐδὲν γνήσιον αὐτῶν ἀγαλμα ὡς δεῖγμα τῆς Γλυπτικῆς τῶν. Τὸ αὐτὸ δ' ἀναφέρεται καὶ διὰ τοὺς Πέρσας καὶ Πάρθους, οἵτινες εἶχον προοδεύσει κατὰ τι εἰς τὸν πολιτισμὸν, καὶ τῶν ὁποίων τὰ σχήματα, διὰ τὰ ἰδιαίτερα αὐτῶν ἦθη, ἔπρπε νὰ ἦσαν κατασκευασμέ-να μὲ ἐνδύματα.

Εἰς τὸ ἀκόλουθον φυλλάδιον θέλομεν περιγράψαι τὴν ὁποίαν ἔχαμε πρόοδον ἡ τέχνη αὕτη παρὰ τοῖς Ἑβραίοις, τοῖς Ἑλλησιν καὶ τοῖς Ῥωμαίοις.

(Συνίχ. ἀπ. Σελ. 302, Ἀριθμ. 10)

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ἤ ΤΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ.

— Πρὸ τῆς Γαλλικῆς ἐπαναστάσεως ὑπῆρχεν ἰδιαίτε-ρα Ἀκαδημία τῆς Ἰατρικῆς καὶ ἰδιαίτερα τῆς Χειρουργίας. Κατὰ τὴν σύστασιν ὁμως τοῦ Ἰνστιτούτου αἱ Ἀκαδημίαι αὐταὶ συννώθησαν μετὰ τῆς Ἀκαδημί-ας τῶν Ἐπιστημῶν. Δι' ἰδιαίτερον δὲ διατάγματος (1820, 20 Δεκεμβρ. Ν. Ε) συνεστήθη ἡ γενικὴ τῆς Ἰατρικῆς Ἀκαδημία, ἀντικείμενον τῆς ὁποίας εἶναι ν' ἀπορίνῃται εἰς τὰς γιγνομένας παρὰ τῆς Κυβερνήσεως συζητήσεις περὶ ὁποιοῦδήποτε πράγματος ἀπο-βλέποντος τὴν κοινὴν ὑγείαν. Διοργανίσθη δ' ἐντε-λῶς ἡ Ἀκαδημία αὕτη, διὰ βασιλικῆς διατάγματος, τὸ 1829 καὶ τὸ 1835, καὶ συνίσταται τὰ νῦν ἀπὸ 175 τακτικῶν μέλη, 19 ἐλεύθερα μέλη, 25 ἐπαρχιακὰ μέλη, καὶ 22 ξένους συμπαρέδρους. Κάμνει δὲ κατὰ πᾶσαν τρίτην δημοσίους συνεδριάσεις.

ΤΟ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΕΩΣ ΤΩΝ ΜΗΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ (Bureau des Longitudes)

Ἡ εταίρια αὕτη συνεστήθη τὸ 1795, πρὸς ἐφεύρεσιν τῶν μεθόδων τοῦ ἀκριβῶς προσδιορίζειν τὰ μήκη τῆς θαλάσσης, καὶ πρὸς βελτίωσιν τῆς ναυτιλίας διὰ τῶν ἀστρονομικῶν παρατηρήσεων. Σύνκειται δὲ ἐκ 3 μαθηματικῶν, 4 τακτικῶν ἀστρονόμων, 4 προσθέ-των ἀστρονόμων, 2 ναυτικῶν, 1 γεωγράφου καὶ 2 ὄργανοποιῶν. Κάμνει δὲ τὰς συνεδριάσεις τῆς εἰς τὸ ἀστεροσκοπεῖον τῶν Παρισίων, τὸ ὁποῖον καὶ ἔχει ὑπὸ τὴν ἰδίαν αὐτῆς διεύθυνσιν, καθὼς καὶ ἅπαντα τὰ εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἀνήκοντα ἀστρονομικὰ ἐργαλεῖα. Ἀνταποκρίνεται δὲ καὶ μετὰ τῶν ἄλλων ἀστεροσκο-πείων τῆς Γαλλίας καὶ ἄλλων ξένων χωρῶν, καὶ κα-θυποβάλλει εἰς τὴν Κυβέρνησιν ποῦ ἤθελεν εἰσθαι καλὸν νὰ συστηθῶσιν ἀστεροσκοπεῖα. Ἐχει δὲ

χρῆος ἢ εταιρία αὕτη νὰ συνθέτῃ σύγγραμμά τι καλούμενον *Connaissance des temps*. ἤτοι περὶ τῆς κινήσεως τῶν ουρανίων σωμάτων, πρὸς χρῆσιν τῶν ἀστρονόμων καὶ ναυτικῶν, καὶ νὰ τὸ ἐκδίδῃ πολλά ἔτη πρίτερον. Ἀναθεωρεῖ δὲ προσέτι καὶ βελτιώνει τοὺς ἀστρονομικοὺς πίνακας καὶ τὰς περὶ τῆς καταμετρήσεως τῶν μηκῶν μεθόδους, καὶ δίδεται ὅλως διόλου εἰς τὴν ἔκδοσιν ἀστρονομικῶν καὶ μετεωρολογικῶν παρατηρήσεων. Ἐν ἓκ τῶν μελῶν αὐτῆς δίδει κατ' ἔτος εἰς τὸ ἀστεροσκοπεῖον δημοσίους διατριβάς περὶ ἀστρονομίας. Ἐκδίδεται δὲ ἀπὸ τὸ κατὰστημα τοῦτο κατ' ἔτος τὸ λεγόμενον *annuaire du Bureau des Longitudes*, ὅπερ καὶ προσφέρεται εἰς τὸν βασιλέα μετὰ τοῦ προῤῥηθέντος.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ.—Τὸ μέγα καὶ λαμπρὸν τοῦτο Πανεπιστήμιον τῶν Παρισίων ἔλαβε τὴν ἀρχὴν του, ὡς λέγεται, παρὰ Καρόλου τοῦ Μεγάλου, καὶ ἔκπαλαι ἐστάθη ἀρκετὰ περίφημον εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Γαλλίας.—Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν Γαλλίᾳ Πανεπιστημίων ἦτο πρότερον 10 ἢ 12, παρεκτός τῶν διαφόρων γυμνασίων καὶ σχολείων ἅτινα εἶχον συστήθῃν ὑπὸ διαφόρων θρησκευτικῶν ταγμάτων· κατεστράφησαν ὅμως ἅπαντα κατὰ τὴν Γαλλικὴν ἐπανάστασιν. Μετὰ δὲ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν πραγμάτων συνεστήθη ἓν μόνον βασιλικὸν Πανεπιστήμιον συγκείμενον ἐξ 25 ἀκαδημιῶν καὶ διευθυνόμενον ὑπὸ Συμβουλίου καὶ πρυτάνεως ἢ ἀρχιδιασκάλου (*grand-maitre*) τὸ ὁποῖον καὶ μετὰ τὸ 1814 ἐτέθη ὑπὸ τὴν ἐφορείαν τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ, καὶ κατὰ τὸ 1822 μετετέθη ὑπὸ τὸν ὑπουργὸν τῆς δημοσίου ἐκπαιδεύσεως, ὅστις εἶναι καὶ πρύτανις αὐτοῦ. Τὸ δὲ συμβούλιον καλούμενον κυρίως Βασιλικὸν συμβούλιον τῆς Δημοσίου ἐκπαιδεύσεως σύγκειται ἐξ 9 μελῶν μετὰ τοῦ γραμματέως, καὶ παρ' αὐτοῦ δίδεται ἡ ἀδεια εἰς τὴν σύστασιν τῶν ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων. Ὑπάρχουσι δ' ἀκό-

μη εἰς αὐτὸ 17 γενικοί.—Επιτηρηταὶ τῆς παιδείας. Τὸ Πανεπιστήμιον τοῦτο ἔχει προσέτι καὶ ἰδιαίτερον βιβλιοθήκην εἰς Σορβόννην (παρ' ἧς καὶ τὸ ὄνομα πολλάκις λαμβάνει), καὶ ἰδιαίτερα κεφάλαια πρὸς ἐξοικονομησιν τῶν προβεβηκότων καὶ ἀσθενῶν διδασκάλων.

[Ἔπεται Συνέχεια.]

ΠΕΡΙ ΠΟΛΥΤΙΜΩΝ ΛΙΘΩΝ.

(Συνέχ. ἀπὸ Σελ. 310, Ἀριθμ. 10)

Ὁ Σάπφειρος (Ζαφίρι κοινῶς, καὶ τουρκιστί-Μαβί, ἢ Γιὸκ γιακούτ). Καὶ οὗτος ὁ πολύτιμος λίθος εὑρίσκεται ἐπὶ τὰς Ἀνατολικὰς Ἰνδίας. Τὸ χρῶμα αὐτοῦ εἶναι γαλανὸν ὡς τοῦ οὐρανοῦ, ἐνίοτε ἀμαυρότερον, καὶ ἄλλοτε λευκότερον. Ὁ παντελῶς λευκογάλανος καὶ κηλιδωτὸς ὀνομαζέται Λύγκιος Σάπφειρος. Τὸ χρῶμα τοῦ σαπφείρου ἐξαλείφεται διὰ τοῦ πυρός· ὅθεν καιόμενος ἐνίοτε, ἀκονίζεται, καὶ πωλεῖται ὡς ἀδάμας. Ἡ σκληρότης αὐτοῦ εἶναι παραπλησία μὲ τοῦ ἀνθρακος.

Ὁ Σμάραγδος (Σμαράγδι κοινῶς, καὶ Ζουμπροῦτ τουρκιστί.) Οὗτος ὁ λίθος εἶναι κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον πράσινος, καὶ ἔχει σχῆμα στύλου ἐξαγώνου, μὲ γωνίας ὀμαλάς. Ἐκπαλαι ἐφέρετο ἀπὸ τῆς Αἰγύπτου, καὶ ἦτο τιμιώτερος· τώρα ὅμως φέρεται ἀπὸ τῆς Περσῆ καὶ τῆς Βρασιλίας, καὶ πωλεῖται μὲ τιμὴν μετριωτέραν. Ἡ τιμὴ αὐτοῦ διορίζεται κατ' ἀναλογίαν τῆς καθαρότητος τοῦ χρώματός του.

Ὁ Χρυσόλιθος (τουρκιστί Μισίρ Ζουμπροῦτ.) Καὶ οὗτος εὑρίσκεται πάντοτε χρυσταλλωτὸς, εἰς σχῆμα ἐξαγώνου λίθου μὲ πυραμίδας ἐξαγώνους. Τὸ χρῶμα αὐτοῦ εἶναι χρυσοπράσινον. Οἱ κάλλιστοι χρυσόλιθοι φέρονται ἀπὸ τῆς Περσῆ καὶ τῆς Βρασιλίας·

οὐ δὲ μεσαῖοι εὐρίσκονται κατὰ τὴν Βοημίαν, Σιλησίαν, Σαξωνίαν καὶ ἄλλους τόπους. Αὐτοὶ δὲν εἶναι τὸσον ἐπιθυμητοὶ λίθοι.

Τὸ Βηρύλλιον, ἢ Βύριλλος. Τὸ χρῶμα τοῦ λίθου τούτου εἶναι παρόμοιον μὲ τὸ πράσινον τῆς θαλάσσης χρῶμα, μεταπίπτει εἰς τὸ τοῦ νεροῦ γαλανὸν χρῶμα. Ἐν εἶδος αὐτοῦ ὀνομάζεται Χρυσοβηρύλλιον· διότι τὸ πράσινον αὐτοῦ χρῶμα κλίνει εἰς χρυσοκίτρινον. Εἶναι δὲ κρυσταλλωτός· ἔχει σχῆμα ἐξαγώνου στύλου, καὶ φλέβας κατὰ τὸ μῆκος, καὶ εὐρίσκεται κατὰ τὴν Ῥωσσίαν καὶ Σαξωνίαν· ἀλλὰ δὲν ἔχει μεγάλην ὑπόληψιν.

Τὸ Τόπαξιον (Τουρκιστ. τοπάξ, ἢ σαρί γιακούτ·) Οὗτος εἶναι κίτρινος καὶ κρυσταλλωτός, καὶ ἔχει σχῆμα δύο ἐξαγώνων πυραμίδων· εὐρίσκεται ὁμοίως καὶ εἰς σχῆμα ἄλλο, καὶ πολλάκις εἰς τοὺς ποταμοὺς ὡς ψῆφος στρογγύλη. Πατρίς αὐτοῦ εἶναι αἱ Ἀνατολικαὶ Ἰνδίαί, καὶ ἡ Βρασιλία. Τὸν παρελθόντα αἰῶνα εὐρέθη καὶ ἐπὶ τὴν Σαξωνίαν, καὶ ὀνομάσθη Κοχλιοτοπάξιον.

Ὁ Ὑάκινθος (τουρκιστί Γεσσίμ.) Οὗτος ἔχει συνήθως χρῶμα παπαρούνας, κλίνει ἐνίοτε εἰς τὸ κίτρινον, ἢ τὸ αἷθον, εἶναι ἀπαλῶτερος τοῦ τοπαξίου, καὶ χάνει τὸ χρῶμα διὰ τοῦ πυρός. Διὰ τοῦτο ἐχρωματίζουσι αὐτὸν πολλάκις οἱ τεχνίται, καὶ τὸν πωλοῦσιν ὡς ἀδάμαντα ὑποκίτρινον. Εὐρίσκεται δὲ κατὰ τὰς Ἀνατολικὰς Ἰνδίας, καὶ τὴν Βρασιλίαν, καὶ πωλεῖται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μὲ τὴν αὐτὴν τιμὴν τοῦ χρυσολίθου.

Ὁ Ἀμέθυσος. οὗτος εὐρίσκεται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον κρυσταλλωτός, καὶ ἐνίοτε ὡς ψῆφος ποταμία. Τὸ χρῶμα αὐτοῦ εἶναι γαλανὸν ἰώδες, κλίνει πολλάκις εἰς τὸ αἷθον, ἢ πράσινον. Διὰ τοῦ πυρός ἐχρωματίζεται. Ὁ τῶν ἀνατολικῶν Ἰνδιῶν ἀμέθυσος εἶναι τιμιώτερος, καὶ ἔχει τὴν σκληρότητα τοῦ ἀνδρακος. Ὁ δὲ τῆς Βρασιλίας ἀμέθυσος ὑπάρχει ὀλίγον τι σκληρότερος

τοῦ κρυστάλλου, καὶ ρηνίζεται ὅθεν πωλεῖται πολὺ μετριώτερον. Ἐπὶ τὴν Βρασιλίαν εὐρίσκονται μεγάλοι ἀμέθυσσοι ὅθεν κατασκευάζουσιν ἐξ αὐτῶν δοχεῖα παντοδαπῆ, ταμβακέρας, κεφάλια ράβδων, καὶ ἕτερα τοιαῦτα. Ἐν τῷ εἶδος ἀμέθυσου ἔχει κατακόκκινα στίγματα καὶ φλέβας, καὶ ὀνομάζεται Τριχάμεθυσος.

Ὁ Χαλκηθόνιος Ὁ λίθος οὗτος ὑπάρχει λευκογάλανος, νεφώδης, λευκός, ἢ φαίος, σκιαζόμενος ὑπὸ χρωμάτων ἄλλων καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἠμιδιαφανής. Ὁ κάλλιστος εὐρίσκεται κατὰ τὴν Ἰσλανδίαν, καὶ τὰς Φερόας νήσους. Πρὸς τοῦτοις εὐρίσκεται καὶ ἐπὶ τὴν Σιλησίαν, τὴν Σαξωνίαν, καὶ ἄλλους τινὰς τῆς Γερμανίας τόπους. Ὅταν νῆαι λευκὸς καὶ ἀδιαφανής, ὀνομάζεται Καχάλογγος. Ὅταν δὲ ἔχη σχήματα δένδρων, καὶ ἄλλα τοιαῦτα, λέγεται Μοκκατος (Κιαμπὲ τὰς τουρκιστ), Δενδραχάτης, ἢ Δενδρίτης. Ἐνίοτε δὲ ἐμπεριέχει ὁ χαλκηθόνιος ὕδωρ διαυγές, καὶ εἶναι διαφανής, καὶ τότε ὀνομάζεται Ὑδροφανής.

Εἶδος τοῦ χαλκηθονίου νομίζεται καὶ ὁ Ὀνυξ (Σουλεϊμάν τὰς τουρκ.) ὅς τις ἔχει χρῶμα ὄνυχος ἀνδραπίνου, καὶ πολλάκις ἀμαυροῖσθον, καὶ ἀμαυρογάλανον μὲ γαλακτοχρόους φλέβας· ὅτε ὀνομάζεται Καμαχοῦϊας. Οὗτος εὐρίσκεται εὐμεγέθης· ὥστε κατασκευάζουσιν ἐξ αὐτοῦ ταμβακέρας, καὶ ἕτερα μεγαλήτερα σκεῦη.

Τὸ Σάρδιον τουρκιστ Χακίκ, καὶ Γεμενι τὰς.) Οὗτος ἔχει χρῶμα κόκκινον διαφόρων βαθμῶν, καὶ διαύγειαν πολυειδῆ. Τὸ κάλλιστον αὐτοῦ εἶδος φέρεται ἀπὸ τῆς Ἀραβίας. Οἱ παλαιοὶ κατασκευάζον σφραγίδας ἐξ αὐτοῦ. Ὁ Σαρδόνυξ εἶναι λίθος σύνδετος ἐκ τοῦ χαλκηθονίου καὶ τοῦ σαρδίου, οἱ ὁποῖοι σύγκεινται κατὰ γραμμὰς, ἢ κατὰ στοιχάδας, ἢ κατὰ κηλίδας. Οἱ παλαιοὶ ἐτίμων αὐτὸν πολὺ, ὅθεν καὶ ἐχάραττον αὐτὸν διὰ δακτυλίδια, καὶ ἄλλα τοιαῦτα.

Ὁ Ὀπάλλιος. Οὗτος ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἶναι λευ-

κογάλανος ἢ δὲ ἐπιφάνεια αὐτοῦ κλίνει εἰς τὸ πράσινον, κίτρινον, κόκκινον, ἢ γαλανόν. Ἐπειδὴ ἔχει μετρίαν σκληρότητα, ῥηνίζεται. Εἶναι ἡμιδιαφανής, καὶ μόνος ὁ ἀμίμητος πολύτιμος λίθος μέχρι τοῦ νῦν ὑπὸ τῆς τέχνης. Εὐρίσκεται δὲ καθ' οὓς τόπους καὶ ὁ χαλκηδόνιος. Ὁ γνωστός μέγιστος, καὶ εὐειδέστατος ὁπάλλιος εὐρίσκεται εἰς τὸ βασιλικὸν ὄρυκτολογεῖον τῆς Βιέννης, καὶ εἶναι ἰσομεγέθης μὲ γρόνθον ἀνδρός. Ὁ Ἄστέριας ὁπάλλιος εἶναι ἐν τι εἶδος αὐτοῦ σκληρότερον, καὶ σπινθοβολοῦν διὰ τοῦ χάλυβος. Τὸ χρῶμα αὐτοῦ εἶναι φαιὸν ὑποπράσινον, ἢ ὑποκίτρινον, καὶ αἰθὼν ὑποκίτρινον, καὶ ὦν ἀκονισμένος ἀποστίλβει λαμπρῶς. Οἱ ἐντελῶς καθαροὶ ἀστέριαι εἶναι σπανιώταται, καὶ λίαν πολῦτιμοι. Εἷς τοιοῦτος λίθος, ὃς τις εἶχε μλκς ἕως ἑνὸς δακτύλου, καὶ πλάτος ὡς 1||4 τοῦ δακτύλου, ἐπαλήθη ποτὲ καιροῦ κατὰ τὴν Εὐρώπην διὰ χίλια φλωρία. Γνησίαι πατρίδες αὐτοῦ εἶναι ἡ Κεϋλόνη, καὶ ἡ Σιβηρία.

Εἶδος αὐτοῦ ἰδιαίτερον εἶναι καὶ ὁ Ὑδραυγῆς Ὁπάλλιος, ὃς τις ἐκτὸς μὲν τοῦ νεροῦ ὑπάρχει ἀδιαφανής· ἐντὸς δὲ αὐτοῦ γίνεται διαφανής, καὶ μεταβάλλει τὸ χρῶμά του, καὶ ἀφ' οὗ ἐκβληθῆ ἀπὸ τὸ νερὸν, καὶ ξηραθῆ, γίνεται πάλιν ὡς τὸ πρῶτον ἀδιαφανής, καὶ ἀποκτᾷ τὸ χρῶμά του. Πρώτερον ὁ λίθος οὗτος ἦτον βαρύτιμος· ὥστε ὅταν ὑπῆρχεν ἰσομεγέθης μὲ ῥεβύνθιον, ἐπωλεῖτο διὰ 200 φουντστέλιγκα· τώρα ὅμως ἐγένεν ἡ τιμὴ αὐτοῦ μετριωτέρα, διότι δὲν εἶναι τόσον σπάνιος. Τὸ Ἀβεντουρίνον εἶναι ἕτερόν τι εἶδος τοῦ ὁπάλλιου, ἔχον κηλίδας χρυσοχρούς, τὸ ὁποῖον γίνεται ὑπὸ τῆς τέχνης καὶ ἀπὸ ἕλου.

Ὁ Ἀχάτης. Κανείς ἄλλος πυρίτης λίθος δὲν εὐρίσκεται τόσον πολυχρώματος καὶ πολύγραφτος, ὅσον ὁ ἀχάτης· διότι ἡ χρωματικὴ αὐτοῦ βᾶσις ἀπαντᾷται ἐκ παντὸς εἶδους χρώματος, ἦτοι μελανοῦ, αἰθῶς, κίτρινου, πρασίνου κ. τ. ταῦτα δὲ πάλιν εἶναι πεποικιλμένα μὲ ἕτεροχρούς κηλίδας, ταινίας, καὶ παν-

τοδαπῆ σχήματα. Πρὸς τοῦτοις ὁ ἀχάτης εἶναι λίθος σύμμικτος ἐκ χαλκηδοῦ, σαρδονίου, κρυσταλλοπυρίτου, ἀμέθυσου, πυρίτου λίθου, καὶ ἰόσπιδος, συγκεῖμενος ἐκ δύο, ἢ πλειοτέρων τοιούτων εἰδῶν. Διὰ τοῦτο ὀνομάζεται πολυτρόπως, ἦτοι ἐκ τοῦ ὑπερέχοντος συμμικτου λίθου, ὄσον ἀχάτης Χ α λ κ η θ ὄ ν ι ο ς, Σ α ρ δ ὄ ν ι ο ς. Ἰ ἄ σ π ι ο ς κ τ λ. Πρὸς τοῦτοις ὀνομάζεται καὶ ἀχάτης Κ η λ ι δ ὠ τ ὄ ς, Ἦ α ι ν ι ὠ τ ὄ ς, διὰ τὰς κηλίδας αὐτοῦ καὶ ταινίας καὶ ἐτι Ὀ χ υ ρ ῖ τ η ς, ὅτε ἔχει ὡς γραμμάς ὀχυρωμάτων· καὶ Ἰ ρ ι ο ς, ὅτε αἰλεπταὶ αὐτοῦ πλάκες βασταζόμεναι ἀντικρῶ τοῦ φωτός, παριστάνουσι χρώματα τῆς ἱριδος· καὶ Κ ο κ ο φ ὄ ρ ο ς, ὅταν ἔχη ἐπιγεγραμμένους κόκκους τινὰς δένδρων κ τ λ.

Ἀχάται εὐρίσκονται σχεδὸν ἐπὶ πάντα τὰ μέρη τῆς γῆς· ἀλλ' οἱ τῆς Ἀσίας εἶναι οἱ κάλλιστοι, διότι ὑπάρχουσι λεπτοὶ καὶ εὐστίλβωτοι. Εὐρίσκονται δὲ εἰς τὴν γῆν μοναδικοὶ, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς κομμάτια κωνοειδῆ, ὄντες ὡς νεφροὶ ἠνωμένοι, ἢ συσσωρευμένοι. Τὸ κωνοειδές τοῦτο κομμάτιον περικαλύπτεται κοινῶς μὲ δέρμα ἀργιλῶδες, σκληρόν καὶ χρωματισμένον· ὁ δὲ ἔγκλειστος πυρῆν ἢ εἶναι ὅλος ἀχάτης, ἢ ἐμπεριέχει ἄλλον πυρῆνα ἐκ κρυσταλλοπυρίτου. Πολλάκις ὁ ἀχάτης ἔχει ἐν, ἢ πλειότερα κοιλώματα, γεμάτα μὲ λίθους πολυτίμους, ὄσον τοπάσιον, ἀμέθυσον κ τ λ. Αὐτὸς ἀπαντᾷται σπανίως εἰς τὰς μεταλλικὰς φλέβας. Πέτραι μεγάλαι ἐξ αὐτοῦ δὲν εὐρίσκονται ποτέ· ἀλλ' ἀπαντᾷται ἐνδὲν κάκειθεν, ὡς ἀποσπάσματα τινὰ, ἐπὶ τοὺς πεδινούς τόπους, τοὺς ρίακας κ τ λ.

Οἱ Εὐρωπαῖοι τεχνῖται διασχίζουσι καὶ στιλβόνουσι τὸν ἀχάτην, καὶ κατασκευάζουσιν ἐξ αὐτοῦ παντοδαπῆ ἐργόχειρα, ὄσον σφραγίδας, πεσοῦς, ταμβακέρας, ποτήρια, ἰγθία, καὶ ἄλλα τοιαῦτα, ἄλλ' ἐπειδὴ αὐτὰ τιμῶνται πλειότερον, καθ' ὅσον εἶναι πολυποικιλώτερα χρώματα, καὶ αἰφυσικαὶ τοῦ ἀχάτου εἰκόνες· διὰ τοῦτο χρωματίζουσι καὶ ἐπιγράφου-

σιν αὐτὸν οἱ τεχνίται, καθὼς καὶ ἄλλους λίθους, ὅσων τὸν ἴασπιν, τὸν χαλκηδόνιον κτλ. καὶ οὕτως ἀπατώσι τοὺς ἀγοραστὰς. Ἡ τοιαύτη ὁμῶς ἀπάτη ἀνακαλύπτεται, ἐὰν ὁ ἀγάτης θερμανθῆ, ἢ ἐὰν ἀλειφθῆ με πνεῦμα ἀλινίτρου· διότι ἐντὸς μιᾶς νυκτὸς χάνει τὸ τεχνικόν του χρῶμα. Ποδὸς τοῦτοις γίνεται ἐκ τοῦ ὑέλου καὶ ψευδῆς ἀγάτης, παρόμοιος μὲ τὸν ἀληθινόν.

(Ἐπιτεταί Συνίχεια.)

ΦΥΣΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ. Ἄρθρ. 9.

ΛΕΩΝ.

Ὁ Λέων (κοιν. Λεοντάριον, Τουρκ. Ἄρσλάν) εἶναι τὸ γενναϊότατον, μεγαλοπρεπέστατον καὶ ἰσχυρότατον ὄλων τῶν τετραπόδων, διὸ καὶ βασιλεύς αὐτῶν ἐπεκλήθη. Τὸ μῆκος αὐτοῦ εἶναι ὀκτῶ ἕως ἑννέα πόδας ἀπὸ τὴν κεφαλὴν μέχρι τῆς οὐρᾶς, τὸ δὲ ὕψος τρεῖς ἕως τέσσαρας. Τὸ χρῶμα τῶν τριχῶν του εἶναι ὑποκίτρινον εἰς τὴν ῥάχιν, ἀλλ' εἰς τὰ πλευρὰ καὶ τὴν κοιλίαν κλίνει εἰς τὸ λευκόν· ἡ κεφαλὴ του εἶναι μεγάλη καὶ δυνατὴ, καὶ κεκαλυμμένη, ὡς καὶ ὁ τράχηλός του, μὲ εἰδὸς τι δασείας χαιτίης· οἱ ὀφθαλμοὶ του ζωηρότατοι καὶ κοῖλοι, καὶ ἔχουσι μεμβράναν τινα, τὴν ὁποίαν δύναται νὰ ἐπεκτείνῃ ἄνωθεν αὐτῶν, ὅταν θέλῃ, καὶ ἐκ τούτου, ὡς φαίνεται, ὑπέλαβον ὅτι κοιμάται μὲ ανοικτοὺς ὀφθαλμούς· τὰ ὤτα του εἶναι μικρὰ καὶ στρογγύλα, ἢ ῥίς του χονδρὰ καὶ πλατεῖα, τὸ στόμα του μέγα καὶ πολυσχισμένον, οἱ ὀδόντες του, δέκατέσσαρες τὸν ἀριθμόν, δυνατώτατοι) ὥστε δι' αὐτῶν εἶναι ἱκανὸς νὰ συντρίβῃ καὶ σκληρότατα ὄστα,) καὶ ἡ γλῶσσά του μεγάλη καὶ τραχεῖα, μὲ μικρὰς τινὰς ἀκμάς, δι' ὧν δύναται νὰ ἐκβάλλῃ τὸ αἷμα διὰ μόνου τοῦ γλειψίματος· τὸ μέτωπόν του εἶναι τετραγωνοειδές, καὶ ἔχει μεγάλας ῥίτους, ὅταν μάλιστα τὸ ζῶον ᾖναι

εἰς θυμὸν· οἱ πόδες του εἶναι κοντοὶ καὶ εὐκαμπτοί, καὶ οἱ μὲν ἔμπροσθεν ἔχουσι πέντε ὀξυτάτους ὀνυχας εἰς ἕκαστον δάκτυλον, οἱ δὲ ἄλλοι ἀνά τέσσαρας· τὰ δ' ὀπίσθιά του γενικῶς εἶναι λεπτὰ καὶ μικρὰ· ἢ δ' οὐρὰ του εἶναι ἄρκετὰ μακρὰ, σχεδὸν ἕως τέσσαρας πόδας, καὶ εἰς τὸ ἄκρον ἔχει θύσανόν τινα (φοῦταν) τριχῶν, καὶ δι' αὐτῆς δύναται νὰ ῥίψῃ ἄνθρωπον κατὰ γῆς. Οἱ δὲ μύονες καὶ τὰ νεῦρά του εἶναι δυνατότατα καὶ παχύτατα. Ἐχει δὲ καὶ τὴν ὀσφρησιν καὶ τὴν ὄρασιν ὀξυτάτας, βλέπει τὴν νύκτα ὡς ὁ Γάτος, καὶ ἐξυπνᾷ πολλὰ ἑνώρις.

Τὸ βρῦχημα τοῦ λέοντος εἶναι πολλὰ δυνατόν, σχεδὸν ὡς μακρυνὴ βροντὴ, καὶ βρυχᾶται πέντε ἢ ἕξ φορές τὴν ἡμέραν, καὶ πλειότερον, ὅταν ὁ καιρὸς ᾖναι βρογερὸς. Ἐπειδὴ δὲ ὅταν βρυχᾶται, βάλλει κατὰ γῆς τὸ στόματου καὶ ἐπομένως ὁ ἦχος ἀκούεται ἐπίσης πανταχόθεν, εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐνοήσῃ τις τοῦ εἶναι κυρίως τὴ βρυχώμενον ζῶον. Τὸ δὲ βάδισμα του εἶναι πολλὰ ἀργόν καὶ μεγαλοπρεπές, ὅταν ὁμῶς ἔχῃ ν' ἀρπάξῃ τι πηδᾶ μὲ παράδοξον ταχύτητα. Ἡ δὲ δύναμις του εἶναι φυσικὰ τοσοῦτον μεγάλη, ὥστε δι' ἐνὸς κτυπήματος τοῦ ποδὸς δύναται νὰ συντρίβῃ κεφαλὴν ἵππου· Ὄθεν καὶ πολλὰ ὀλίγα τῶν ζῶων δύνανται ν' ἀντισταθῶσιν εἰς τὴν μανίαν του, τὰ δὲ λοιπὰ, ἀπὸ μόνον τὸν βρυχηθμόντου φεύγουσι, φοβούμενα μὴ διασπαραχθῶσιν ἀπὸ τοὺς ὀνυχας καὶ τοὺς ὀδόντας του· δὲν εἶναι ὁμῶς τοσοῦτον σκληρὸς, εἰ μὴ ὅταν τὸν βιάξῃ ἢ πείνῃ, ὅτε καὶ ὀρμᾶ μετὰ μανίας εἰς πᾶν τὸ προσπίπτον ἔμπροσθέν του, χωρὶς νὰ δειλιῇ διόλου διὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐχθρῶν του εἴτε ἀνθρώπων εἴτε ζῶων. Ἄν δὲ εἰς τὴν ὀρμὴν του ἀπαντήσῃ ἀντίστασιν ἢ καὶ πληγωθῆ, γίνεται ἐπικινδυνωδέστερος — Ἀφρίζει, τύπτει τὰς πλευράς του μὲ τὴν οὐρανόν του, σηκώνει τὴν χαιτήν του, δείχνει τοὺς ὀδόντας του, κτυπᾷ τὴν γῆν μὲ τοὺς πόδας, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ του γίνονται τοσοῦτον βλοσυροὶ, ὥστε φαίνονται ὅτι ἐκβάλλ-

λουσι πῦρ, καὶ τότε ἀδύνατον εἶναι νὰ γλυτώσῃ τις ἀπὸ αὐτόν, διότι τίποτε δὲν δύναται ν' ἀναχαιτίσῃ τὴν λύσσαν του. Ἐπειδὴ δὲ τὰ ζῶα τὸν φεύγουσιν, εἶναι βιασμένους νὰ κρῖπτηται, καὶ νὰ τὰ συλλαμβάνῃ μετὰ ἀπάτην καὶ πανουργίαν, ὅταν ἐξέρχωνται πρὸς ζήτησιν τῆς τροφῆς των· καὶ ὅταν μὲν εἶναι νῖος, ζῆ εἰς τὰς ἐρήμους καὶ τὰ ἄσκη μετὰ πειθήκους, γαζέλλας κτλ. καὶ σπανίως φαίνεται τὴν ἡμέραν, ἐπειδὴ πειράζεται ἀπὸ τὸ πολὺ φῶς, ἀφοῦ δὲ γηράσῃ, μὴ δύναμενος νὰ εὕρῃ εὐκόλως τὴν τροφήν του, ἔρχεται εἰς τοὺς δρόμους, καὶ γίνεται ἐπικινδυνωδέστατος καὶ εἰς τοὺς ἀνθρώπους καὶ εἰς τὰ ζῶα. Παρατηρήθη δ' ὅτι ὅταν ἦναι ἄνθρωποι καὶ ζῶα ὁμοῦ, ἐφορμᾷ μόνον εἰς τὰ ζῶα, φθάνει ὁμοῦ νὰ μὴν εὕρῃ ἀντίστασιν τινὰ ἐκ μέρους τῶν ἀνθρώπων, διότι ἀφίπων τότε τὴν λείαν του, ζητεῖ νὰ ἐκδικηθῇ. Ἐφορμᾷ δὲ εἰς τὸ ὅποιον μέλλει ν' ἀρπάξῃ διὰ πηδήματος· ἀλλ' ἂν ἀποτύχῃ, λέγεται ὅτι σπανίως κάμνει καὶ δευτέρον πηδήμα ὅταν δὲ συλλάβῃ τι, τὸ τινάσσει πρῶτον εἰς τὴν γῆν μετὰ δύνατον βρύχημα, καὶ ἀφοῦ τὸ θανατώσῃ, ἀκολούθως τὸ καταξέσχίζει μετὰ τοὺς ὀνυχᾶς του, καὶ ἔπειτα τὸ κατατρώγει συντρίβων τὰ ὀστά διὰ τῶν ὀδόντων του, καὶ καταπίνων αὐτὰ μετὰ τοῦ κρέατος. Τρώγει δὲ ὁ λέων πολὺ διὰ μιᾶς, καὶ πίνει ὁμοίως, χορταίων διὰ δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας. Ἀγαπᾷ δὲ πρὸ παντός ἄλλου τὸν ἵππον, τὴν κάμηλον καὶ τοὺς μικροὺς ἐλέφαντας οἵτινες δὲν εἶναι ἱκανοὶ νὰ τὸν ἀντισταθῶσι διὰ τὴν ἀκόμη ἀδύνατον των προβοσχίδα. Μόνος δ' ὁ Ῥινόκερος, ὁ Ἐλέφας, ὁ Ἴπποπόταμος καὶ ἡ Τίγρις ἐνδίστανται εἰς αὐτόν. Φοβεῖται δ' ὁ λέων καὶ τὸν Ὄφιν, καὶ διὰ τοῦτο οἱ Μαῦροι ὅταν ἀπαντῶσι λέοντά τινα, καὶ δὲν ἦναι εἰς κατάστασιν νὰ σωθῶσιν ἐκ τῶν ὀνύχων του, ἐκτυλίσσουσιν ἀμέσως τὸ κεφαλόδεσμά των, καὶ κυματίζουσιν αὐτὸ ἔμπροσθεν τοῦ λέοντος, μιμοῖμενοι οὕτω τὰς κινήσεις τοῦ ὄφεως, τὸ ὅποιον βλέπων ὁ λέων, ἀφίνει αὐτοὺς καὶ ἀναχωρεῖ ἀμέσως. Οἱ ἄνθρωποι

ἐφιπποὶ καὶ μετὰ καλοὺς κύνας ἐξέρχονται ἐνίοτε εἰς θήραν τοῦ λέοντος, ἀλλὰ τοῦτο συμβαίνει πολλάκις ἐπικίνδυνον, διότι ἅμα ὅτε φανῇ, οἱ ἵπποι καὶ οἱ κύνες μένουσιν ἀκίνητοι ἐκ τοῦ τρόμου των, καὶ οἱ ἄνθρωποι ἄλλο δὲν δύνανται νὰ κάμωσιν εἰς τὴν περίστασιν ταύτην, εἰμὴ νὰ καταβῶσι τοῦ ἵππου καὶ ν' ἀνάψωσι πῦρ (τὸ ὅποιον δὲν δύναται νὰ ὑπομεινῇ ὁ λέων) ἂν ὁμοῦ δὲν προφθάσωσιν εἰς τοῦτο, πλαγιαίζουσιν ἡσύχως εἰς τὴν γῆν, καὶ τότε ὁ λέων εὐχαριστοῦμενος εἰς τὸ ὅποιον τὸν δεικνύουσι σέβας, ἂν δὲν ἦναι πολὺ πειγασμένος, ἀναχωρεῖ χωρὶς νὰ τοὺς πειράξῃ διόλου. — Κοινῶς ὁ λέων συλλαμβάνεται μετὰ δίχτυα καὶ βρόχια· πολλάκις δὲ καὶ διὰ τῶν λάκκων, τοὺς ὁποίους ἐπὶ τοῦτω καλύπτουσι μετὰ φύλλα καὶ χόρτα. Ὅταν δὲ συλληφθῇ δύναται νὰ δαμασθῇ εὐκόλως, καὶ νὰ χρησιμεύσῃ εἰς τοὺς πολέμους καὶ τὸ κυνήγιον· δεῖχεται δὲ τότε καὶ μεγάλην κλίσιν πρὸς τὸν κύριόν του καὶ τὸν φύλακά του, καὶ μάλιστα ὅταν λάβῃ καὶ ἰδιαιτέρας παρ' αὐτῶν εὐεργεσίας.

Ἡ λέαινα δὲν διαφέρει κατ' ἄλλο τοῦ λέοντος, εἰμὴ ὅτι εἶναι μικροτέρα ἐκείνου, καὶ δὲν ἔχει χαίτην. Καὶ εἶναι μὲν ἡμερωτέρα ἐκείνου, ἀλλ' ὅταν τῆς κλέψωσι τοὺς σκύμνους τῆς, γίνεται πολὺ ἀγριωτέρα, διὸ καὶ μόνον εἰς τὴν ἀπουσίαν αὐτῆς δύνανται νὰ τοὺς ἀρπάσωσιν· ἂν ὁμοῦ προφθάσῃ τὸν ὄστις τοὺς ἤρπασεν, ἄλλος τρόπος σωτηρίας αὐτοῦ δὲν εἶναι, εἰμὴ ν' ἀφήσῃ ἕνα ἐξ αὐτῶν κατὰ γῆς, καὶ μέχρις οὗ νὰ τὸν μεταφέρῃ ἐκεῖνη εἰς τὴν κατοικίαν τῆς, ἔχει αὐτὸς τὸν καιρὸν νὰ φύγῃ μετὰ τῶν λοιπῶν.

Εὐρίσκειται δὲ ὁ λέων εἰς τὰ νότια μέρη τῆς Ἀσίας, καὶ πρὸ πάντων εἰς τὴν Ἀφρικὴν, ὅπου εἶναι καὶ φοβρωτέρως καὶ ὑψηλότερος. Κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους εὐρίσκετο καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ εἰς ἄλλα μέρη. Ἡ ἐλάττωσις δὲ τῶν ζώων τούτων προήλθεν ἔξαιρέτως παρὰ τῶν Ῥωμαίων, οἵτινες κατέτρεξαν αὐτὰ πολὺ, καὶ τοσοῦτον ἠδυνήθησαν νὰ τὰ καταδαμάσωσιν,

ὥστε ἐστάθησαν καὶ οἱ πρῶτοι οἵτινες τὰ ἔβαλαν νὰ σύρῳσιν ἀμάξας. Καὶ ἡ εὐρεσις δὲ τῆς πυρίτιδος τὴν ὁποῖαν φοβεῖται ὁ λέων, τὸν ἠλάττωσεν εἰς πολλὰ μέρη. ὥστε πολλὰ ὀλίγοι τὴν σήμερον εὐρίσκονται εἰς τὴν Ἀσίαν καὶ εἰς τὴν Αἴγυπτον δ' ἐξωλοθρεύθησαν ὅπως διόλου. Λέγουσι δὲ ὅτι ζῆ ὁ λέων εἰκοσι πέντε ἕως τριάκοντα σχεδὸν ἔτη. Μὲ τὸ δέρμα του οἱ Ἴνδοὶ κάμνουσιν ἐφαπλώματα καὶ ἐπανωφόρια. Εἰς τὴν Εὐρώπῃν τὸ μεταχειρίζονται διὰ καλλωπισμὸν τῶν ἐπιπέπων καὶ εἰς τὰ καθίσματα τῶν ἀμαξῶν. Οἱ δὲ παλαιοὶ ἤρωες μετεχειρίζοντο αὐτὸ ὡς χιτῶνα, καὶ μαρτύριον εἶναι ὁ Ἡρακλῆς ὅστις φουεύσας τὸν ἐν Νεμέᾳ λέοντα, ἐνεδύθη τὴν λεοντήν του.

Ἡ ἱστορία γέμει πληθὺς ἀνεκδότων περὶ τοῦ λέοντος, ἐξ ὧν τὰ μὲν δεκνύουσι τὴν μεγάλην αὐτοῦ πρὸς τοὺς κυρίους του κλίσην, καὶ τὴν πρὸς τοὺς εὐεργέτας του εὐγνωμοσύνην, τὰ δὲ τὴν φυσικὴν αὐτοῦ γενναιοφύξιν καὶ τόλμην. Τινὰ ἐκ τούτων δόλομαι καταχωρῆσαι ἐνταῦθα.

— Κατὰ τοὺς χρόνους τῶν Σταυροφορικῶν πολέμων τοῦ Λουδοβίκου Θ', βασιλέως τῆς Γαλλίας, λέγεται ὅτι Γάλλος τις εἶχε λέοντα ὃς τις καὶ τὸν ἠκολούθει εἰς τοὺς πολέμους, καὶ ἐμάχετο πλησίον του. Εἰς τὴν ἐπιστροφὴν των, δὲν ἐστάθη τρόπος ὥστε οἱ ὄντες μετ' αὐτοῦ εἰς τὸ πλοῖον νὰ στέρξωσι νὰ παραλάβῃ ὁμοῦ καὶ τὸν λέοντα, διὸ καὶ ἐβιάσθη νὰ τὸν ἀφήσῃ εἰς τὴν ξηρὰν. Ὁ λέων ὁμοῦ πιστὸς εἰς τὸν κύριόν του, ἐρρίφθη εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἠκολούθησε τὸ πλοῖον μέχρις οὗ τὸν ἐπέτρεπον αἱ δυνάμεις του, ἀλλ' ἀκολουθῶς μὴ δυνάμενος ν' ἀνδῆξῃ ἐπὶ μάλλον, ἔγιγε θυσία τῆς πρὸς τὸν κύριόν του ἀφοσιώσεώς του.

— Λεαῖνά τις ἐκυριεύθη ἀπὸ δεινὸν ἀρρώστημα εἰς τὸ οὖλον, τὸ ὁποῖον τὴν ἐμπόδιζε νὰ φάγῃ. Ἐπειδὴ δ' ἀπληγίσθησαν τὴν θεραπείαν τῆς, ἐκβαλόντες τὴν αἰχμήν τῆς, τὴν ἐρρίψαν εἰς τὴν πλησίον πεδιάδα. — Οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς ἦσαν ἀνοικτοί, καὶ τὸ στόμα τῆς ἐγέμισε μυρμηκῶν. — Διαβάς τις κατὰ τύχην ἐκεῖθεν, ἔχυσεν ὕδωρ εἰς τὸ στόμα τῆς, καὶ τὴν ἔδωσε

νὰ καταπῆ γάλα, διὰ τοῦ ὁποίου καὶ ἰατρεύθη ἀμέσως. Ἐκτοτε δὲ ἡ λέαινα ἔδειξε μεγάλην εἰς αὐτὸν κλίσην, καὶ ἀφέθη νὰ τὴν σύρῃ εἰς τὴν πόλιν, μὲ ἀπλοῦν σχοινίον εἰς τὸν λαιμόν.

— Κατὰ τὸ 1788 ἐστάλη ἐκ τῆς Σενεγάλης εἰς τὴν Γαλλίαν εἰς λέων μετὰ ἐνὸς συνομηλικῆς του κυνός, μετὰ τοῦ ὁποίου καὶ εἶχεν ἀνατραφῆν εἰς τὸν οἶκον τοῦ πρώτου κυρίου των. Ἡιο δὲ τότε ἑπτὰ ἢ ὀκτῶ μηνῶν. Ἡ αἰχμαλωσία τὸν ἔκαμε ν' ἀναλάβῃ ὄλην τὴν φυσικὴν του ἀγριότητα, ἥτις καὶ ἐπηξήθη ἀκόμη, προχωρούσης τῆς ἡλικίας του· δὲν ἔλειψε μ' ὄλον τοῦτο νὰ δεῖκνῃ τὴν εὐγνωμοσύνην του εἰς τοὺς φύλακάς του. Ἡ φυλακίσις του, διὰ τῆς ὁποίας ἐχάθησαν ὅλοι οἱ ἐλθόντες εἰς τὴν Γαλλίαν λέοντες, εἰς αὐτὸν δὲν ἐπροξένησε κανέναν κακόν· ὀλίγον ὁμοῦς ἔλειψε νὰ ἀπολεσθῇ ἐξ ἄλλου κινδύνου. Μία ἄκανθα ἐμβήκεν εἰς τὸν ὄνυχά του, καὶ ἐξάπαντος ἤθελεν ἐπιφέρει τὸν θάνατόν του, ἂν δὲν ἐτέμνετο ὁ ὄνυξ, τὸ ὁποῖον ἐκεῖνος ὑπέφερε μετὰ μεγάλης πραότητος. Ἡ συνήθης αὐτοῦ τροφή ἦτο κρέας ἵππου, καὶ ἐδίδοντο εἰς αὐτὸν δέκα πέντε λίτραι κατ' ἐκάστην. — Τὸ ἀξιοπεριεργότερον τοῦ ζώου τούτου ἦτον ἡ μεγάλη φιλία καὶ ἀγάπη τὴν ὁποῖαν ἐδείκνυεν εἰς τὸν συντροφόμενον μὲ αὐτὸν κύνα. Ἐπαιξε πάντοτε μετ' αὐτοῦ, τὸν ἐλάμβανεν ἡσύχως διὰ τῶν ὀνύχων του, φυλαττόμενος μὴ τὸν πληγῶσῃ, τὸν ἔφερον ἐπὶ τῆς ράχews του, τὸν ἄφινε νὰ δαγκάνῃ τὰ ὠτά του, καὶ νὰ συμπαίξῃ μετ' αὐτοῦ, καὶ μόνον τὸ φαγητόν των τοὺς διεχώριζεν ὀλίγον. Ὁ γλυκὺς ὁμοῦ δεσμὸς οὗτος διεκόπη διὰ τοῦ θανάτου τοῦ κυνός. Ὁ δὲ λέων, στερηθεὶς τοῦ εἰλικρινοῦς του φίλου, ἔπεσεν εἰς μεγάλην μελαγχολίαν, ἔχασε διόλου τὴν ὄρεξιν, καὶ αἱ δυνάμεις καὶ ἡ φωνὴ του ἠδυνάτισαν. Ὁ φύλαξ φοβούμενος μὴν ὑποκύψῃ εἰς τὴν λύπην, τὸν ἐπαρρησίασεν ἄλλον κύνα ὁμοῖον σχεδὸν τοῦ ἑτέρου· ἀλλ' ὁ λέων εὐθύς ὅτε τὸν ἶδεν, ἄρμησε κατ' αὐτοῦ καὶ τὸν ἐπνίξε. Τελευταῖον ὁμοῦ ἐπέτυχον νὰ τὸν κάμωσι νὰ λάβῃ τὴν

φιλίαν μὲ ἄλλον κύνα. Ἐφόρησε δὲ ὁ λέων οὗτος τὸ γ' ἔτος τῆς Γαλλικῆς ἐπαναστάσεως. Τὸ σῶμά του, γεμισθὲν ἀχύρων παρὰ τοῦ Δεσμολίνου, φαίνεται ὡς ζῶν ἀκόμη εἰς τὸ Μουσεῖον τῆς φυσικῆς Ἱστορίας.

— Διηγοῦνται δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ περὶ τοῦ λέοντος, ὅτι δηλαδὴ οἱ φύλακες συμπαίξουσι μετ' αὐτοῦ, σύρουσι τὴν γλῶσσαν του, καὶ ἐνίοτε τὸν παιδεύουσι μάλιστα. Εὐρίσκονται δὲ καὶ πολλὰ παραδείγματα τοῦ ὅτι ἔχει τὴν εὐκολίαν ν' ἀναγνωρίζῃ ἀμέσως τοὺς πρώην φίλους του. (*) — Ἡ δὲ δύναμις του τοσαύτη εἶναι, ὥστε πολλάκις, εἰς τὸ ἀκρωτήριον τῆς Καλῆς Ἐλπίδος μάλιστα, φαίνεται εἰς τὰς ἐρήμους σηκῶνων βουῦν ἢ ἄλλο παρόμοιον ζῶον μετ' αὐτὴν εὐκολίαν, ὡς ὁ γὰρ τὸς σηκῶνει τὸν ποντικόν.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ἢ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ. Ἄρθρ. 1.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΚΟΠΟΥ [†]

Ἐξετάζοντες καταλεπτῶς τὰ ἔργα τοῦ ἀνθρωπίνου κόπου, βλέπομεν ὅτι εἰς ὅποιονδήποτε πρᾶγμα ἀναφέρεται, γενικῶς ἀπαιτεῖ τὰ τρία ταῦτα.

Τὸ πρῶτον ἀπαιτούμενον εἰς γέννησιν ὁποιοῦδήποτε ἐιδικοῦ προϊόντος εἶναι ἡ μελέτη τῶν νόμων καὶ τῆς φύσεως τοῦ προϊόντος τούτου Ἡ κ λ εἰς π. χ. δὲν ἠδύνατο νὰ κατασκευασθῇ ἄνευ προηγουμένης τινὸς γνώσεως τῶν ιδιοτήτων τοῦ σιδήρου, τῆς μεθόδου τοῦ ἐξάγειν αὐτὸν ἐκ τῶν μεταλλείων, καθὼς ἀκόμη καὶ τοῦ δουλεύειν τὸ μέταλλον.

Τὸ δεύτερον ἀπαιτούμενον εἶναι ἡ ἐφαρμογὴ τῆς γνώσεως ταύτης εἰς ὠφελιμὸν τινα σκοπὸν ὁ συμπέρασμος δηλαδὴ ὅτι ἰδιαίτερον τι σχῆμα διδόμενον εἰς τὸ

(*) Ὅρα καὶ Πρακτικῆς Ἠθικῆς Ἱστορίδ. Σελ. 115

(†) Διὰ τῆς λέξεως κόπος μεταφράζομεν τὴν λέξιν industrie (Φιλοσοφία κυρίως), διὰ δὲ τοῦ ἐργασίᾳ τὸ travail ἢ labour.

μέταλλον, παρέχει τὰ μέσα τοῦ κλείειν θύραν τινὰ ἀπὸ τοὺς ἄλλους.

Τὸ τρίτον καὶ τελευταῖον ἀπαιτούμενον εἶναι ἢ διὰ χειρὸς ἐργασίᾳ, συναρτημένη ἐκ τῶν δύο πρώτων, ὡς τὸ σφυροκόπημα π. χ. τὸ ρίνισμα, ἢ συνένωσις τῶν διαφόρων μερῶν τῆς κλειδός κτλ.—Σπανίως ὁμως καὶ τὰ τρία ταῦτα ἐκτελοῦνται ὑπὸ ἐνός καὶ τοῦ αὐτοῦ ὑποκειμένου. Συνήθως εἰς ἀνήρ μελετᾷ τοὺς νόμους καὶ τὴν φύσιν, ἦτοι ὁ φιλόσοφος, ἢ ὁ περὶ τὰς ἐπιστήμας καταγιγόμενος, ἐκ τῶν γνώσεων τοῦ ὁποίου βοηθεῖται ἕτερος εἰς τὴν ἐξαγωγήν τῶν ὠφελίμων προϊόντων, ἦτοι ὁ ἀγρονόμος, ὁ ἔμπορος κτλ. καὶ ὁ τρίτος ἄλλο παρὰ τὴν ἀπλὴν ἐργασίαν του δὲν ἔχει νὰ συνεισφέρει. Ἄς λάβωμεν εἰς παράδειγμα τὸν σῖτον ἢ τὴν ἀμπελον, Ὁ φιλόσοφος, ἢ ὁ γεωλόγος ἐξήτασαν πρῶτον τὴν φύσιν ὡς πρὸς τὴν ἐξαγωγήν τοῦ σπόρου ἢ τοῦ κλήματος, ἀκολούθως τὴν ἀρμοδίαν ἔραν τοῦ ἐνιαυτοῦ καὶ τὴν ἀρμοδίαν γῆν διὰ τὸ σπάρσιμον ἢ τὸ φύτευμα, καθὼς ἀκόμη καὶ τὴν ἀπαιτούμενην φροντίδα πρὸς τὴν ὠριμότητα τῶν φυτῶν. Ὁ ἰδιοκτήτης ἢ ὁ ἐπιστάτης τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ ἀμπελωνοῦ ἐφαρμόζει τὰς γνώσεις ταύτας εἰς τὸ ἀντικείμενόν του, προμηθεύει τὰ ἀπαιτούμενα μέσα πρὸς ἐξαγωγήν τῶν προϊόντων, καὶ αἶρει τὰ ἐντυγχάνοντα εἰς τὸν σκοπὸν τοῦ προσκόμματος. Ἀπλοῦς ἐργάτης τελευταῖον πρέπει νὰ δουλεύσῃ τὴν γῆν, νὰ σπείρῃ τὸν σπόρον, ἢ νὰ κλαδέυσῃ (κτλ.) τὸ κλήμα.— Τὸ αὐτὸ δὲ δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν καὶ δι' ὅποιονδήποτε ἐμπορικὸν ἢ βιομηχανικὸν ἄρθρον.

Ἐκ τῶν εἰρημένων δυνάμεθα νὰ διαιρέσωμεν ἐν γένει τὸν κόπον εἰς θεωρίαν, ἐφαρμογὴν καὶ πρᾶξιν. Κανὲν ἔθνος δὲν δύναται νὰ χαρῇ ἐντελῶς τὰ ἀγαθὰ τοῦ κόπου του, ἂν δὲν ἐξέχη καὶ κατὰ τοὺς τρεῖς τούτους κλάδους, (*) καὶ τὸ ἔθνος, ὅπερ στερεῖται ἐνὸς τούτων, δὲν

(*) Ἐκ τούτου δὲ γίνεται πρὸ πάντων ἐπισοθητοτάτη ἢ ὠφέλιμα πολλῶν ἐπιστημῶν, αἵτινες, ἐκ πρώτης προσόψεως φαίνονται ἄπλῆς μόνον περιεργείας ὀντικειμεία.

δύναται ν' ἀποκτήσῃ προϊόντα, ἅτινα εἶναι ἀφευκτα ἐπακόλουθα τούτων. Οἱ μαῦροι τῶν παραλίων τῆς Ἀφρικῆς π. χ. ἔχουσιν ἀρκετὴν ἀγγίνοιαν ἐκ φύσεως, καὶ εἶναι ἰκανώτατοι εἰς τὰς σωματικὰς ἐργασίας, ἐπειδὴ ὁμως ἐλλείπει ἀπὸ τοὺς κόπους τῶν ἡ Ψευρία καὶ ἡ ἐφαρμογὴ, εἶναι ἠναγκασμένοι ν' ἀγοράζωσι παρὰ τῶν Εὐρωπαίων τὰ πανικά των, τὰ ὄπλα των, καὶ τὰ τοιαῦτα. Ἡ χώρα αὐτῶν μ' ὄλον ὅτι εἶναι ἐκ φύσεως πολλὰ γόνιμοι, φέρει τοσοῦτον ὀλίγα προϊόντα. Ἔστε οἱ σωματέμποροι ἦσαν ἠναγκασμένοι νὰ φέρωσι μεθ' ἐαυτῶν ζωτροφίας, διὰ νὰ τρέφωσι τὰ ἀνδράποδά των καθ' ὄλον τὸν πλοῦν.

Ο ΕΥΡΕΤΗΣ ΤΩΝ ΤΗΛΕΣΚΟΠΙΩΝ ΚΑΙ ΜΙΚΡΟΣΚΟΠΙΩΝ.

Ὁ εὐρετὴς τῶν τηλεσκοπίων εἶναι Ὀλλανδὸς τις καλούμενος Ζαχαρίας Ἰανσένιος, τεχνίτης ὀμματοῦαλίων. Θέσας οὗτος κατὰ συμβεβηκὸς δύο ὑέλους, τὴν μίαν ἀπέναντι τῆς ἄλλης εἰς διωρισμένον ἀπόστημα, ἶδεν ὅτι παρίστων τὰ πράγματα πολὺ μεγαλύτερα· τὰ ἔβαλε λοιπὸν εἰς αὐτὴν τὴν θέσιν, καὶ κατὰ τὸ 1590 ἀπ. Χριστ. κατεσκευάσε κάτοπτρον δώδεκα μεγάλων δακτύλων κατὰ τὸ μῆκος. Καὶ αὕτη ὑπῆρξεν ἡ ἀρχὴ τοῦ τηλεσκοπίου, τὸ ὁποῖον ἀκολούθως ἐφθασεν εἰς τὴν γνωστὴν μας τελειότητα. — Ὁ αὐτὸς δ' ἐφηῦρε καὶ τὸ μικροσκόπιον.

Ἡ ΠΑΙΔΕΙΑ Εἰς τὰς ΓΥΝΑΙΚΑΣ.

Σιμὰ τῶν ἄλλων καλῶν τὰ ὅποια ἡ παιδεία δύναται νὰ προξενήσῃ εἰς τὰς γυναῖκας, τὰς ἀπομακρύνει ἀκόμη καὶ ἀπ' ὅλας τὰς ἀτοπίας, καὶ περιστέλλει μεγάλως τὴν διαγωγὴν των. — Ποία γυνή, π. χ. ἥτις ἐσπούδασε τὴν Γεωμετρίαν, θέλει ὑπομείνει νὰ χορεύσῃ ἢ νὰ τραγοῦδῃ ἐταιρικῶς, ἢ ποία, μαγευμένη εἰς τοὺς θεῖους λόγους τοῦ Πλάτωνος καὶ Ξενοφῶντος θέλει πιστεῦει πλέον τὰς γοητείας καὶ τὰς ἐπιδὰς τῶν πλάνων; Ἄν δέ τις ἐπαγγέλλεται ὅτι θέλει καταβάσει τὴν σελήνην, εἰς τὸ τοιοῦτον δὲν θέλει γελᾶσαι ἢ γυνὴ ἥτις ἐσπούδασε τὴν Ἀστρονομίαν, καὶ ταλαίσι τὴν ἀμάθειαν καὶ ἀβελτηρίαν τῶν εἰς τὰς τοιαύτας μωρολογίας παιδομένων γυναικαρίων; (Πλουτάρχ.)

ΠΟΙΚΙΛΑ

Ἡ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ ΦΙΛΟΣΤΟΡΓΙΑ.

Πόσον σὲ ἀγαπῶ, τέκνον μου, ἔλεγε μήτηρ καταφιλοῦσα τὸν υἱὸν τῆς I—K' ἐγὼ, σταν κάμω παιδία, πόσον θὰ τὰ ἀγαπῶ! ἦτον ἡ ἀπόκρισις.

Βαρυνόμενος τὴν προχθυσινήν ἐσπέραν νὰ κάθημαι μόνος εἰς τὸν οἶκόν μου, καὶ μὴν εὐαρεστούμενος ἐξ ἄλλου μέρους εἰς πολυπληθεῖς χορείας, ὅπου ἄλλο ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον παρὰ τὴν βδελυρὰν χαρτοφορίαν καὶ τὸν παρασυρμὸν τοῦ ἐνὸς καὶ τοῦ ἄλλου ν' ἀπαντήσω δὲν δύναμαι, ἐκίνησα πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ σεβασμίου φίλου μου, γέροντος N.* — Ἐμβὰς μετ' αὐτοῦ εἰς διαφόρων ἀντικειμένων συνομιλίας, ἤνοιξα ἐπίτηδες καὶ τὸν λόγον περὶ τῆς ἀπαιτουμένης φροντίδος τῶν γονέων πρὸς τὰ τέκνα, καὶ περὶ τῆς φιλοστοργίας τῶν τέκνων πρὸς τοὺς γονεῖς. Ὡς ἐκ πείρας, ὁ πολλὰ παθῶν γέρον, ἤρχισε νὰ ταλανίζῃ τὴν μεγάλην ἀδιαφορίαν τῶν τέκνων πρὸς τοὺς γονεῖς των, καὶ νὰ μ' ἀποδεικνύῃ ὅτι κατὰ πᾶσαν ἐποχὴν ἀπαντῶνται παραδείγματα τοῦ ὅτι τὰ τέκνα ὀλίγον φροντίζουσι περὶ τῶν γονέων των. Τὸν λόγον τοῦ μ' ἐπεβεβαίωσε διὰ τοῦ ἀκολούθου Ἱστορήματός του, τὸ ὁποῖον ἀνέγνωσεν, ὡς μὲ εἶπεν, εἰς περίφημον Συγγραφέα, τὸν Στῆλ.

— Δὲν ἐνθυμοῦμαι, εἶπεν ὁ Γέρον, κατὰ ποίαν ἑκατονταετηρίδα, ἢ καὶ ἐπὶ τῆς βασιλείας τίνος, ἢ μεταξύ πατρὸς καὶ υἱοῦ ἔλλειψις τῆς ἀμοιβαίας ἀγάπης καὶ πίστεως ἐπέφερεν ὀλέθρια ἀποτελέσματα εἰς τὴν εἰκογένειαν τῶν Βαλεντίνων εἰς τὴν Γερμανίαν. — Βασίλειος Βαλεντίνος εἶχε φθάσειν εἰς τὸν ὑπατον βαθμὸν τῆς τελειότητος εἰς τὴν Ἑρμητικὴν λεγομένην τέχνην, εἰς τὰ μυστήρια τῆς ὁποίας κατήχησε καὶ τὸν υἱὸν του Ἀλεξανδρίνον. Ἄλλ' ἐπειδὴ εἰς τὴν κατήχησιν τῶν μυστηρίων τούτων ἀπαιτεῖται εὐσεβής, καθαρὰ καὶ εἰλικρινὴς καρδιά,

ὁ Βασίλειος δὲν ἐδίδασκεν εἰς τὸν υἱὸν του τὰ μεγα-
 λήτερα τῶν μυστήρια, οὐχὶ μόνον διότι ἐβλεπεν ὅτι
 ἦτο νέος καὶ ἐπομένως εἶχε τὰς φυσικὰς ὡς πρὸς
 τὴν ἡλικίαν ταύτην ἑλλείψεις του, ἀλλὰ διότι καὶ
 ἡ ζωὴ τοῦ Ἀλεξανδρίνου δὲν ἦτο καλὴ, καὶ ἐφοβείτο
 νὰ πέσωσιν εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ τοιαῦτα ὑπερεξαι-
 σια μυστήρια. Τελευταῖον ὅμως φθάσας εἰς γῆρας
 πῖον, καὶ γνωρίσας τὸ πλησιάζον τέλος τῆς ζωῆς
 του, ἐκάλεσε τὸν Ἀλεξανδρίνον, καὶ ἐκβαλὼν τοῦ θα-
 λάμου τοὺς φεράποντας καὶ δούλους, τὸν διέταξε νὰ καθί-
 σῃ ἐπὶ τῆς κλίνης του, καὶ ἤρχισε νὰ τὸν ἀνοίγῃ τὸ μεγα-
 λήτερον τῶν μυστικῶν του, λέγων πρὸς αὐτὸν μετὰ μεγά-
 λης σεμνοπρεπείας, “Υἱέμου, ὁ πατήρ σου ἐπάσχισε με-
 γάλως διὰ τῆς θείας τέχνης του οὐχὶ μόνον ν’ ἀφήσῃ
 μεγάλην καὶ σημαντικὴν περιουσίαν εἰς τοὺς ἀπογόν-
 ούς του, ἀλλὰ καὶ νὰ κάμῃ ὥστε νὰ μὴν ἔχῃ διόλου
 ἀπογόνους. Καὶ εἰς τοῦτο μὴν ἐκπλήττεσαι τέκνον μου.
 Δὲν ἐννοῶ ὅτι θέλω σὲ στερηθῆν, ἀλλ’ ἐκ τοῦ
 ἐναντίου ὅτι ποτὲ δὲν θέλω σὲ ἀφήσει, καὶ ἐπομέ-
 νως θέλω δύνασθαι νὰ λέγω ὅτι δὲν ἔχω ἀπογόνους.
 Ἴδου, ἀκριβέμου Ἀλεξανδρίνε, εἰς τί ἐνησχολήθῃν
 νύκτα καὶ ἡμέραν ὀλοκλήρους ἐννέα μῆνας. Ὁ σκο-
 πός μου δὲν εἶναι ν’ ἀντίπῳμεν εἰς τὴν φύσιν, ἀλλὰ
 μᾶλλον νὰ τὴν βοηθήσωμεν· τὰ φάρμακά μου ταῦτα
 ἔχουσι τὴν δύναμιν νὰ κάμωσι τινὰ ν’ ἀναγεννηθῆ
 ἀπαραλλάκτως καθὼς τὸ βρέφος ἐξέρχεται ἀπὸ τὴν
 κοιλίαν τῆς μητρός του. Κύτταξε τὴν μικρὰν ταύτην
 φιάλην καὶ τὸ μικρὸν τοῦτο πῆλινον ἀγγεῖον.—Εἰς
 ταύτην εὐρίσκεται ἀλειφή, εἰς ἐκεῖνο δὲ, ὑγρὸν τι.
 Ταῦτα, τέκνον μου, ἔχουσι τοσαύτην ἐπιρροήν, ὥστε
 δύναται νὰ ἀνανεώσωσι τὴν ἀναπνοήν, ὅταν μόλις
 σχεδὸν παύσῃ, καὶ νὰ δώσωσι νέαν ἰσχύν καὶ
 νέας δυνάμεις εἰς τὸ πνεῦμα, καὶ ἐν βραχυλογίᾳ νὰ κά-
 μωσιν ὥστε ὅλα τὰ ὄργανα καὶ αἰαίσθήσεις τοῦ ἀν-
 θρωπίνου σώματος νὰ διαρκέσωσι τοσοῦτον χρόνον,
 ὅσος παρῆλθεν ἀπὸ τὴν γέννησιν μέχρι τῆς ἡμέρας

καθ’ ἣν ἐβλήθησαν εἰς αὐτό. Ἀνάγκη μ’ ὅλον τοῦτο,
 προσπρίλις μου τέκνον, νὰ προσέξῃς ὥστε ἐντὸς δέκα
 ὡρῶν μετὰ τὸν θάνατόν μου νὰ βάλῃς τὰ φάρμακα
 ταῦτα εἰς τὸ σῶμά μου, ἐνῶ ἀκόμη διαμένει εἰς
 αὐτὸ ἡ θερμότης τῆς προτέρας ζωῆς, καὶ ἐπομένως
 δύναται ν’ ἀναγεννηθῆ. Βλέπω ὅτι αἱ δυνάμεις μου
 ἐπαυθήσαν πλεόν, καὶ σὲ ἐξορκίζω, εὐθύς μετὰ τὸν
 θάνατόν μου, νὰ μὲ χρίσης μετὰ τὴν ἀλειφὴν ταύτην,
 καὶ ὅταν μὲ ἴδῃς κινούμενον, νὰ χύσης εἰς τὸ στόμα
 μου τὸ ἀνεκτίμητον τοῦτο ὑγρὸν, χωρὶς τοῦ ὁποῦ ἡ
 ἀλειφή δὲν δύναται νὰ προσενήσῃ οὐδεμίαν ἐνέργειαν.
 Διὰ τοῦ μέσου δὲ τούτου θέλεις δυνηθῆν νὰ μὲ δό-
 σῃς ζωὴν ὡς καὶ ἐγὼ σὲ ἔδοσα, καὶ ἐκ τῆς ὥρας
 ταύτης θέλομεν ἔχει καὶ οἱ δύο ἀνταρμιβαίως
 τὴν εὐχαρίστησιν τοῦ ὅτι ἐδόσαμεν ζωὴν ὁ εἰς εἰς
 τὸν ἄλλον, θέλομεν ζῆν ὡς ἀδελφοί, καὶ θέλομεν
 προειράσει καὶ ἄλλα τοιαῦτα φάρμακα. ἄτινα,
 χρείας τυχεύσης, θέλουσι μᾶς χρησιμεύσειν ἄλλοτε.
 Ἀφοῦ τὰ ἀξιοθαύματα ταῦτα μυστήρια ἐδόθησαν εἰς
 τὸν Ἀλεξανδρίνον, μετ’ ὀλίγας ἡμέρας ὁ Βασίλειος
 ἀφῆκε τὴν ζωὴν ταύτην. Ἀλλὰ τοσαύτον μεγάλην
 ἦτον ἡ ἐλπίς τοῦ υἱοῦ διὰ τὴν στέρησιν τοιοῦτου ἀξιο-
 λόγου πατρός, καὶ αἱ πρῶται μεταφοραὶ τοσοῦτον
 τὸν ἔκαμαν ν’ ἀπαυδῆσῃ, ὥστε καὶ δὲν ἐσυλλογίσθη
 τὰ φάρμακά του εἰμὴ μετὰ τὴν προθεσμίαν εἰς ἣν ὁ πατήρ
 του περιώρισε τὴν ἐνέργειάν των. Νὰ σὲ εἶπω, φίλε
 μου, τὴν ἀλήθειαν, ὁ Ἀλεξανδρίνος ἐκδοτός εἰς τὰς
 ἀσωτίας καὶ τὰς ἡδονὰς, ἐνόμιζεν (ὡς νομίζουσι καὶ
 πολλοὶ νέοι τῆς ἐποχῆς μας) ὅτι ὁ πατήρ του ἐξῆσε
 μάλιστα πολὺ πλειότερον ἀπὸ τὸ πρέπον, ὅτι ἡ ζωὴ
 του ὑπῆρξεν ἄρκετὰ μακρὰ καὶ εὐτυχῆς, ἀλλ’ ὅτι αὐ-
 τός, ὡς ἄθλιος ἀμαρτωλός, ἐχρειάζετο νέαν ζωὴν διὰ
 νὰ μετανοήσῃ ἀπὸ τὴν ὁποίαν μέχρι τοῦδε ἐπέρασε,
 καὶ, ἐξετάζων τὴν καρδίαν του, ἀπεφάσισε νὰ ἐξακο-
 λουθῆσῃ τὴν προτέραν του διαγωγὴν, ἐνόσφω ἔχει
 τὴν ζωὴν ταύτην, νὰ μετανοήσῃ δὲ καὶ νὰ περάσῃ

εὐσεβέστατα τὴν ἄλλην τὴν ὁποίαν ἤθελεν ἀναλάβει, μεταχειριζόμενος εἰς τὸ ἰδίον του ἄτομον τὰ φάρμακα ταῦτα, ὅταν ἡ χρεια τὸ καλέσῃ. Παρατηρήθη, ὅτι ἡ Πρόνοια ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον παιδεύει τὴν φιλαυτίαν τῶν ἀνθρώπων μὲ τέκνα πολὺ κατώτερα τοῦ χαρακτήρος καὶ τῶν προτερημάτων τῶν γονέων, καθὼς συνέταξε καὶ εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ Βασιλείου· διότι ὁ Ἀλεξανδρῖνος ἤρχισεν νὰ χαίρηται τὴν μεγάλην του κατάστασιν καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν, καὶ νὰ σπαταλᾷ τὰ χρήματα τοῦ πατρὸς του καὶ τοῦτο ἐπραξε μέχρις οὗ καὶ αὐτὸς ἐπλησίασεν εἰς τὸ τέλος τῆς ζωῆς του. Ἄν δὲ ὁ Βασίλειος εἶχεν υἱὸν διόλου ἀνόμιον ἑαυτοῦ, ὁ Ἀλεξανδρῖνος εἶχεν ἐκ τοῦ ἐναντίου υἱὸν καθ' ὅλα ὅμοιον. Μ' ὅλον ὅτι δὲ οἱ κακοὶ φύσει εἶναι καὶ ὑποπτοὶ, ὁ Ἀλεξανδρῖνος εἶχεν ἀκόμη καὶ ἀρκετὰ δείγματα τῆς κακῆς διαθέσεως τοῦ υἱοῦ του Ἐρνάτου. Συλλογιζόμενος λοιπὸν ὅτι ἦτον ἀνωφελὲς νὰ ἐμπιστευθῇ εἰς τὸν υἱὸν του τὸ ἀληθὲς μυστικὸν τῆς φιάλης καὶ τοῦ ἀγγείου, ἐτοχάσθη νὰ ἀκολουθήσῃ ἄλλον δρόμον, καὶ ἠλπίσεν ὅτι ἠδύνατο μᾶλλον νὰ ἐπιτύχῃ ἂν μετεχειρίζετο ὡς ὄργανον τὴν φιλαργυρίαν, παρὰ τὴν γενναιότητα τοῦ μέλλοντος εὐεργέτου του. Ταῦτα λοιπὸν ἔχων κατὰ νοῦν, ἐκάλεσε τῶν Ἐρνάτου εἰς τὴν κλίνην του, καὶ τὸν ὠμίλησε μετὰ παθητικωτάτων χειρονομιῶν καὶ τόνου. “Μ' ὅλον ὅτι καὶ σὺ, ἐδόθης ὅπως διόλου εἰς τὴν κενοδοξίαν καὶ τὰς ἡδονὰς, ὡς ἤμην καὶ ἐγὼ πρότερον, οὔτε ἐγὼ μ' ὅλον τοῦτο οὔτε σὺ ἐστέρηθημεν τὰ ἀξιόλογα ἀποτελέσματα τοῦ προπάτορός μας, τοῦ περιβοήτου Βασιλείου. Τὸ σύμβολόν του εἶναι πασίγνωστον εἰς τὸν φιλοσοφικὸν κόσμον, καὶ δὲν θέλω λησμονῆσαι τὸ ἀξιοσεβαστὸν ἦθος τῆς φυσιογνωμίας του, καὶ τὸν εὐγενῆ τρόπον του, ὅτε μὲ ἄφησε τὰ βαρύτερα μυστήρια τῆς τέχνης του. Εἶναι ἀληθέστατον, μὲ εἶπε, καὶ ἐκτὸς πάσης ἀπάτης ὅτι τὸ ὁποῖον εἶναι κατώτερον εἶναι ὡς τὸ ὁποῖον εἶναι ἀνώτερον, διὰ τοῦ ὁποῖου ἀποκτῶνται καὶ τελειοποιοῦνται ὅλα τὰ θαυμάσια ἐρ-

γου τινός. Ὁ πατὴρ εἶναι ὁ ἥλιος, ἡ μήτηρ ἡ σελήνη, ὁ ἄνεμος ἡ μήτρα, ἡ γῆ ἡ τροφὸς καὶ μήτηρ ὄλων τῶν τελειοτήτων. “Ὅλα δὲ ταῦτα πρέπει νὰ δέχηται τις μετὰ μετριότητος καὶ σοφίας.” Οἱ χημικοὶ, τέκνον μου, ἔχουσιν εἰς ὅλην τὴν ἰδιαιτέραν αὐτῶν διάλεκτον, παράδοξόν τι εἶδος συμπαθείας τὸ ὁποῖον συνειθίζουσι καὶ οἱ μεγαλύτεροι φιλοχρηματῖαι, καὶ ἀπατῶσιν ἑαυτοὺς βέβαια, ὅτι δηλαδὴ ἡ τάξις καὶ ἀκρίβεια τῆς διαγωγῆς των, εἰς τὰ τέλη τοῦ κόσμου τούτου, ἔχει σχέσιν τινὰ μὲ τὴν ἀδωότητα τῆς καρδίας ἧτις μέλλει νὰ τοὺς συστήσῃ εἰς τὸν μέλλοντα. Ὁ Ἐρνάτος ἐθαύμαζεν ἀκούων τὸν πατέρα του νὰ ὀμιλῇ ὡς εἰς τῶν προσηλύτων τῆς τέχνης καὶ μὲ τοσαύτην συμπάθειαν. Ὁ Ἀλεξανδρῖνος παρατηρῶν τὴν προσοχὴν του ταύτην, ἐξηκολούθησεν, Ἡ φιάλη αὕτη, τέκνον μου, καὶ τὸ μικρὸν τοῦτο πήλινον ἀγγεῖον θέλει σὲ κάμειν νὰ γίνῃς ὁ πλουσιώτατος εἰς τὴν Γερμανίαν. Ἐγὼ ἀναχωρῶ εἰς τὸν ἄλλον κόσμον, καὶ δὲν θέλω ἐπιστρέφει πλέον εἰς τὴν γῆν. Λοιπὸν, ἐπρόσθεσε μὲ φαιδρὸν πρόσωπον, ἂν ἐντὸς μιᾶς ὥρας μετὰ τὸν θάνατόν μου ἤλειψες τὸ σῶμά μου, καὶ ἔχυνες εἰς τὸν λάρυγγά μου τὸ ὑγρὸν τοῦτο τὸ ὁποῖον ἔλαβον παρὰ τοῦ γέροντος Βασιλείου, τὸ πτωμά μου ἀμέσως ἤθελε μεταβληθῆν εἰς χρυσὸν καθαρῶτατον.—Εἶναι ἀδύνατον νὰ σὲ παραστήσω, φίλε, τὴν προκύψασαν τρυφερότητα μετὰ τῶν δύο τούτων, τοῦ πατρὸς, λέγω, καὶ τοῦ υἱοῦ. Ὁ πατὴρ ἐκ τοῦ ἐνὸς μέρους μετὰ φιλοστοργίας συνίστα εἰς τὸν υἱὸν του τὴν διατήρησιν τῶν λειψάνων του, ὁ δὲ υἱὸς ἀμολόγει ἐκ τοῦ ἄλλου ὅτι δὲν ἤθελεν ἐγγίσει τὸ σῶμά του, οὔτε ἤθελε κόψει τὸ παραμικρὸν ἐξ αὐτοῦ, εἰμὴ ἂν ἐφθάνεν εἰς τὴν ἐσχάτην ἀμνηχανίαν, καὶ πρὸς περίθαλψιν τῶν νεωτέρων του ἀδελφῶν.

Ὁ Ἀλεξανδρῖνος μετ' ὀλίγον ἀπέθανε, καὶ ὁ κληρονόμος τοῦ σώματός του (νὰ εἴπωμεν οὕτω) δὲν ἤδυνήθη νὰ κρατηθῇ, εἰς τὸ ὑπερβάλλον τῆς θλίψεώς του, νὰ μὴ μετρήσῃ τὸ μῆκος καὶ τὸ πλάτος τοῦ ἀγα-

πητοῦ τοῦ πατρὸς, καὶ νὰ λογαριάσῃ τὸ κέρδος ὅπερ ἐμελλε νὰ προκίψῃ ἐξ αὐτοῦ. Ὅτε δ' ἐγνώρισε τὴν μεγάλην ἀνταμοιβὴν τῶν κόπων του, ἤρχισε τὸ ἔργον ἀλλὰ . . . τίς; — Ἀμέσως ὅτε ἤλειψεν τὸ πῦμα καὶ ἤρχισε νὰ βάλῃ τὸ ὑγρὸν, τὸ σῶμα ἐκινήθη, καὶ ὁ Ῥενάτος ὡς ἀπηλπισμένος, ἔριψεν ἐκ τοῦ τρόμου του τὴν φι- ἄλην. * * *

Η ΦΥΣΙΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ.

Ἐνῶ ποτὲ Λαυρέντιος ὁ ἐκ Μεδίκων εὐρίσκετο εἰς ἀξιό- λογόν τινα συναναστροφὴν, συνέπεσε λόγος περὶ τῆς φύσεως τοῦ ἀνθρώπου. Καὶ ὅτε ὁ εἰς μὲν ἔλεγε ταῦτα ὁ δὲ ἕτερος ἐκείνο, ἐπροϊάνθη καὶ εἰς αὐτὸν νὰ εἴπῃ τὴν γνώμην του. — Ὁ δὲ Λαυρέντιος ἀπεκρίθη χαριέν- τως. — Ἡ φύσις μας κυρίως συνίσταται εἰς τοῦτο· εἰς τὸ νὰ φοβῆται, νὰ ἐλπίζῃ, νὰ χαίρῃ καὶ νὰ λυπηθῆται πολλάκις τῆς ἡμέρας· συχνὰ τὸ κακὸν νὰ προξενῇ τὴν χαρὰν τῆς, καὶ τὸ ἀγαθὸν τὴν λύπην τῆς· νὰ ἐλπίζῃ τὴν ζημίαν τῆς, καὶ ν' ἀμφιβάλλῃ διὰ τὴν ὠφέλειάν τῆς. — Καὶ τέλος ὄλοι οἱ διαλογισμοὶ καὶ αἱ φροντίδες μας εἰς ἄλλο δὲν κλίνουσιν, εἰ μὴ εἰς τὴν κενοδοξίαν μας.

ΣΙΞΤΟΣ Ε΄.

Ὁ περίφημος οὗτος ἀνὴρ ἐκαλεῖτο τὸ πρῶτον Φηλῖξ Περύττιος, καὶ ἀπὸ τὴν εὐτελεσεστάτην κατάστασιν ἐφθασεν εἰς τὸν ἕπατον βαθμὸν τοῦ νὰ γίνῃ Πάπας Ῥώμης. — Ἦτο δὲ κατ' ἀρχὰς χοιροβοσκός, καὶ μετὰ ταῦτα προσκολληθεὶς εἰς τινα Φραγκισκανὸν μοναχὸν ἔλαβε καὶ αὐτὸς τὸ σχῆμα τοῦτο· ἀκολούθως δ' ἐγένινεν Ἱε- ρεὺς, Ἱεροδικαστὴς, προσετῶς τοῦ τάγματός του. . . (ὑπὸ τὸ ὄνομα Μοντάλτιος), τελευταῖον ἐπίσκοπος, Καρδινάλιος καὶ Πάπας (1585) ὑπὸ τὸ ὄνομα Σίξτος Ε΄. — Περὶ τοῦ Πάπα τούτου διηγοῦνται πολλὰ ἀνέκ- δοτα, ἐξ ὧν ἀναφέρονται ἐνταῦθα τὸ ἀκόλουθον.

Ἦν πρεσβῶς τοῦ τάγματός του καὶ ἱεροκρίτης, διε- φέρθη μεγάλως μετὰ τῆς Γερουσίας τῆς Φλωρεντίας

ἦτις ἤθελεν ὥστε οἱ κρινόμενοι ἀπὸ τὸ ἱερὸν Δικαστή- ριον νὰ παιδεύονται παρὰ τῆς κοσμικῆς ἐξουσίας· τοῦτο παρῴργισε τὸν Μοντάλτιον διὸ καὶ ἐκόλλησε σφοδρὸν τι γραμματίον εἰς τὴν θύραν τοῦ ναοῦ καὶ ἐξῆλθε τῆς Φλωρεντίας. Ὁ θανάσιμος ἐχθρὸς τοῦ Ἀβόστας, ἔξαρχος τοῦ Πάπα, θέλων νὰ τὸν ἐκδικηθῇ, τὸν ἐξέ- βαλε τοῦ ὑπουργήματός του, καὶ διέταξε νὰ τὸν συλ- λάβωσιν αἰχμάλωτον, τὸ ὁποῖον καὶ ἠνάγκασε τὸν Μοντάλτιον ν' ἀποφεύγῃ τὰ μοναστήρια τοῦ τάγμα- τός του. Ἐνῶ δὲ μίκν ἐσπέραν κατέλυσεν εἰς τι μο- ναστήριον τῶν Αὐγουστίνων, μετὰ τὸ δεῖπνον ἔλα- βε τὴν τόλμην νὰ ζητήσῃ καὶ δέκα δίστηλα δάνειον παρὰ τοῦ Ἡγουμένου, ὑποσχόμενος νὰ τοῦ τὰ ἐπιστρέ- ψῃ ἐν καιρῷ. Ὁ Ἡγούμενος, (μὲ ὄλον ὅτι ὁ Μοντάλ- τιος ἦτο διόλου ἀγνώριστος εἰς τὸ Μοναστήριον) τῷ ἔδωκεν ἀμέσως τὴν ζητηθεῖσαν ποσότητα, καὶ αὐτὸς ὑπέγραψε τὴν Ὁμολογίαν, ἀλλάξας ὅμως τὸ κύριόν του ὄνομα, καὶ ἀντὶ τοῦ ἰδικοῦ του σημειώσας ἄλλο κατὰ φαντασίαν, ὥστε καὶ μὴ ὄλας τὰς ὁποίας κατέβαλεν ἀκολούθως προσπαθήσεις ὁ Ἡγούμενος, δὲν ἠδυνήθη νὰ εἴρῃ ποῖος ἦτον ὁ χρεωφειλέτης του. Ὅτε δ' ὁ Μον- τάλτιος ἐγένε Πάπας, ἐκφυλλίζων μίαν ἡμέραν τὰ κα- τάστιχά του, ἤρε τὴν σημείωσιν τοῦ συμβάντος τοῦ- του. Ἀμέσως διέταξε νὰ ἐρευνηθῶσι τί ἐγένινεν ὁ Ἡ- γούμενος οὗτος, καὶ ἂν ἐξῆ ἀκόμη νὰ τὸν στείλωσιν ἀμέσως εἰς τὴν Ῥώμην μετὰ τῆς ἐνδεχομένης ἀ- σφαλείας. Αἱ διαταγαὶ αὗται ἐδόθησαν εἰς τὸν Ἐ-πίσκοπον τοῦ τόπου μετὰ τοῦ ὁποίου καὶ κατὰ τύχην διεφέρετο ὁ Ἡγούμενος. Ὁ Ἐπίσκοπος ἐνόμισεν ὅτι οἱ ἐν Ῥώμῃ φίλοι του, (εἰς τοὺς ὁποίους εἶχεν ἀναφέρει τὰ περὶ τοῦ Ἡγουμένου), εἶχον καταδώσει τὸν Ἡγού- μενον, διὸ καὶ τὸν ἔστειλε μετὰ τεσσάρων μοναχῶν, οἵ- τινες τὸν ἐφύλαττον σκληρότερα παρὰ τέσσαρας στρα- τιώτας. Καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Ἡγούμενος εἶχεν τὴν αὐτὴν ἰδέαν. Ὄθεν καὶ ὅτε ἐπαρρησιάσθη εἰς τὸν Πάπαν, Παναγιώτατε Πάτερ, τὸν εἶπε, ζητῶ συγγχώρησιν ἀπὸ

τὴν Ἀγιότητάσας δι' ὅσα ἔκαμα εἰς τὸν Ἐπίσκοπόν μου, διὰ νὰ δικαιολογηθῶ ἀπὸ τινὰ ἄδικον κατ' ἐμοῦ συκοφαντίαν. Ὁ Πάπας μὴ γνωρίζων τίποτε περὶ τούτου, τὸν ἀπεκρίθη μετὰ σοβαρότητος. Δὲν πρέπει νὰ διαφέρῃσαι μετὰ τοῦ Ἐπισκόπου σου, ἀλλ' ἡμεῖς ἔχομεν περὶ ἄλλων πραγμάτων νὰ ἐξετάσωμεν ἤδη. Σὲ κατηγοροῦσιν ὅτι διασκορπίζεις τὴν περιουσίαν τοῦ Μοναστηρίου. Ὁ πτωχὸς Αὐγουστίνος ἀκούσας τοῦτο, ἐφώνησε, Παναγιώτατε Πάτερ, ἃς μὲ συγχωρήσῃ ἡ Ἀγιότης σας, ἀδύνατον νὰ εὑρεθῇ εἰς μόνος νὰ εἴπῃ ὅτι ἐγὼ κατάτι ἐβλαψα τὸ Μοναστήριον. Ὁ Πάπας τότε, μ' ἐπίπλαστον ὄργην, ἐπρόσθεσε· Καὶ τολμᾷς ἀκόμη νὰ τὸ ἀρνηθῆς; δὲν εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἐδάνεισες δέκα δίστηλα εἰς ἓνα Μοναχόν, καὶ δὲν σὲ τὰ ἐπέστρεψε πλέον; Ἀληθέστατον εἶναι, Παναγιώτατε, διότι τὸν ἐνόμισα ὡς τίμιον ὑποκείμενον, ἀλλ' ἐκεῖνος ἦτο ψεύστης καὶ ἀχρεῖος. Στάσου, στάσου, εἶπεν ὁ Πάπας, ἡμεῖς τὸν γνωρίζομεν, καὶ μᾶς παρήγγειλε μάλιστα νὰ σοῦ τὰ πληρώσωμεν, καὶ τελευταῖον τὸν ἀνέφερον ὅτι ἦτον ἐκεῖνος εἰς τὸν ὁποῖον ἐδάνεισε τὰ δίστηλα. Ὁ Ἠγούμενος τότε φοβηθεὶς ἐγονάτισεν ἐμπροσθεν τοῦ Πάπα, καὶ τὸν ἐζήτησε συγχώρησιν. Ἀλλ' ὁ Πάπας τὸν διέταξε νὰ σηκωθῇ, καὶ τὸν ὠμίλησεν οὕτως. Εἰς τὴν δυστυχίαν μας σὺ μᾶς ὑπεδέχθης εὐπροσηγόρως εἰς τὸ Μοναστηρίόν σου, καὶ ἡμεῖς σὲ ὑποδεχομεθα τώρα εἰς τὸ παλάτιόν μας. Ἐμαθα ἐκ τοῦ στόματός σου ὅτι διαφέρεις μετὰ τοῦ Ἐπισκόπου, θέλομεν νὰ φιλιωθῆς μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀπὸ τὴν ὥραν ταύτην σὲ διορίζομεν Ἐπίσκοπον· Καὶ τὸν ἔδωσε μίαν ἀπὸ τὰς ἀξιολογωτέρας ἐπισκοπίας.

—0—

ΑΙ ΠΡΟΜΑΜΜΑΙ ΜΑΣ.

Αἱ προμάμμαι μας δὲν ἐπροσπάθουν νὰ ἐνδύωνται ὡς αἱ γυναῖκες μας τὴν σήμερον· ἀλλὰ τὸ μόνον ἀντικείμενον τῆς προσοχῆς των ἦτο τὸ συμφέρον τῆς οἰκογενείας των. Δὲν ἦσαν τόσο ξεσχισμένοι, οὔτε ἐξήρ-

χοντο πᾶσαν ὥραν καὶ πᾶσαν στιγμὴν τοῦ οἴκου των. Καθυποβλημένοι εἰς τὸ νὰ κυβερνώσῃ τὴν οἰκίαν των, ἐθεώρουν ὡς ἀναγκαιοτάτην καὶ πολλὰ εὐχάριστον τὴν κυβέρνησιν ταύτην. Καὶ εἰς τοῦτο γενικῶς συνίστατο ἡ χαρὰ καὶ ἡ εὐτυχία των. Πάντοτε συνωμίλουν διὰ τὴν εὐταξίαν καὶ τὴν ἁρμονίαν τοῦ οἴκου των, δὲν ἔλειπον ἀπὸ τὸ μαγειρεῖον, καὶ ἐνησχαλοῦντο ἐν γυναικείᾳ εἰς τὴν προφύλαξιν τῶν ἐπίπλων καὶ τῶν σκευῶν τοῦ οἴκου, Ἡ οἰκονομία ἐβασίλευε καὶ εἰς τῶν πλουσιωτέρων τοὺς οἴκους, οἵτινες τὴν σήμερον δι' ἔλλειψιν αὐτῆς σύρονται εἰς τὸν κρημόντων. Αἱ γυναῖκες ἐφαίνοντο κυρίως ὅτι συνεμερίζοντο τρόπον τινὰ τοὺς κόπους τοῦ ἀνδρός, ἐξελαφύνουσαι αὐτὸν ἀπὸ τὰς ἀπείρους φροντίδας τοῦ ἐσωτερικοῦ· Αἱ δὲ κόραιτων, ἀνατρεφόμεναι προῖμως ὑπὸ ταύτην καλὴν προστασίαν, ἐπέφεραν καὶ αὗται τὴν γαλήνην καὶ τὰ γλυκύτερα θέλγητρα εἰς τοὺς οἴκους· καὶ οἱ ἄνδρες τότε δὲν ἐφοβοῦντο νὰ ἐκλέξωσιν ἀμέσως σὺζυγον, ἥτις ἔμελλε, κατὰ μίμησιν τῆς μητρὸς τῆς, νὰ γίνῃ καὶ αὕτη πρόξενος τῆς εὐδαιμονίας του.

Πόσον μακρὰν εἴμεθα σήμερον ἀπὸ τὰ ἀπλοῦστατα καὶ θελτικώτατα ταῦτα χρέη! Νὰ περιορίσῃς τὴν σημερινὴν γυναῖκα ἐντὸς τοῦ δωματίου τῆς, ἐντὸς τοῦ μαγειρίου τῆς, καὶ νὰ τῆς περικόψῃς τὴν θύραν καὶ τὸ παράθυρον, εἶναι τὸ αὐτὸ ὡς καὶ νὰ τὴν σύρῃς εἰς τὴν κατάδικήν τῆς. Ἡ εὐτυχία αὐτῶν συνίσταται κυρίως εἰς τὸν θόρυβον τοῦ κόσμου. Ἡ χαρὰ των εἶναι εἰς τὰ ἐξωτερικά ἐν γένει, καὶ μακαρίζεται τὴν σήμερον ἀπὸ τὰς ἄλλας ἢ γυνὴ ἥτις ἔχει πλειοτέρας ἐξωτερικὰς σχέσεις, καὶ ἥτις δύναται ν' ἀπολαύσῃ πλειότερον τὰς ματαιότητας τοῦ κόσμου. Ἐκάστη θέλει νὰ φαίνεται ἄνωτέρα τοῦ ὅτι πραγματικῶς εἶναι, καὶ εὐχαριστεῖται νὰ τυραννῆται καὶ νὰ κακοπάσῃ εἰς τὸ ἐσωτερικόν, φθάνει μόνον τὸ ἐξωτερικόν τῆς νὰ λάμπῃ. Καὶ παραπονούμεθα ἀκόμη διὰ τὴν κατ' ἐκάστην συμβαινούσαν καταστροφὴν τῶν οἴκων. !!!

Η ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΣ.

—0—

Ὁ περὶ φημος Σενέκας ἔλεγεν ὅτι ὅσον καὶ ἂν κρυφθῇ ὁ ἄνθρωπος, ἢ τύχη καὶ ἢ ἀνθρώπινος κακία ἐξάπαντος θέλουσι τὸν εὑρεῖν. Ἡ ψυχὴ λοιπὸν πρέπει ν' ἀποσυρθῇ εἰς τὴν ἀκατανίκητον δύναμιν τῆς σταθερότητος, καὶ οὕτω καταφρονοῦσα ὅλα τὰ ἀνθρώπινα, θέλει ἰδεῖν νὰ πέσωσιν ὑπὸ τοῖς πόδας της, χωρὶς κάμμίαν ἰδίαν της ζημίαν, ὅλα τὰ βέλη τῆς τύχης καὶ τῶν ἀνθρώπων.

—0—

ΑΙΝΙΓΜΑ ΤΟΥ ΚΛΕΟΒΟΥΛΟΥ

Εἷς ὁ πατήρ, παῖδες δὲ δώδεκα. Τῶν δὲ χ' ἑκάστῳ
Παῖδες ἔασι τριήκοντ' ἀνδρα εἶδος ἔχουσαι
Αἱ μὲν, λευκαὶ ἔασιν ἰδεῖν, ἢ δ' αὖτε, μέλαιναί.
Ἄθ' ἀνάτοι δὲ τ' εἶσαι, ἀποφθινύθουσιν ἅπασαι.
ἔγουν

Εἷς πατήρ ἔχει δώδεκα υἱούς, ἐξ ὧν ἕκαστος ἔχει τριάκοντα θυγατέρας αἵτινες εἶναι μὲ διπλὴν μορφήν, ἦτοι ἄλλοτε μὲν λευκαὶ καὶ ἄλλοτε μαῦραι. Μ' ὅλον ὅτι δὲ εἶναι ἀθάνατοι, ἀποθνήσκουσιν ὅλοι.

Ὁ ἐνιαυτός— οἱ μῆνες καὶ αἱ ἡμέραι.

ΓΝΩΜΑΙ ΔΙΑΦΟΡΟΙ.

Ὅλοι σχεδὸν αἱ ἄνθρωποι, εἰς τὴν πρώτην κλίσειν τῆς ἡλικίας των δεικνύουσιν ἀπὸ ποῖον μέρος τὸ σῶμα καὶ τὸ πνεῦμα θέλουσιν ἀρτίσει ν' ἀδυνατίζωσιν. — Εἶδος ἀχαριστίας εἶναι καὶ τὸ νὰ δεικνύη τις μεγάλην σπουδὴν εἰς τὸ ν' ἀκάμῃ τὴν ἀνταμοιβὴν τῶν εὐεργεσιῶν τὰς ὁποίας τῷ ἔκαμαν — Εὐκολώτερον δύναται τις νὰ βάλῃ ὄρια εἰς τὴν εὐγνωμοσύνην του, παρά εἰς τὰς ἐλπίδας καὶ τὰς ἐπιθυμίας του. — Ἡ ἀλαζονεία δὲν θέλει νὰ χρεωστῇ καὶ ἡ φιλαυτία, νὰ πληρώσῃ.

(Δουκ. Ρουχεφοκ.)